

DRAUGAS

2ND CLASS
OCTOBER 30 1993

Vol. LXXXIV Kaina 60 c.

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

ŠEŠTADIENIS - SATURDAY, SPALIS - OCTOBER 30, 1993

Nr. 210

Žinios iš Lietuvos - Elta

Seime svarstomas 1994 m. biudžetas

Vilnius, spalio 29 d. (Elta) - Lietuvos Seime svarstomas 1994 m. valstybės biudžetas, kurį sudaro 3.8 milijonai litų. Jis yra 58% didesnis, negu šiemetinis, spalio 28 d. įvykusioje spaudos konferencijoje pasakė ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius. Premjeras informavo, kad pagrindinės išlaidos atitenka žemės ūkiui, socialinei ir sveikatos apsaugai. Didelė biudžeto dalis - apie 230 milijonų litų - skiriama šildymui subsidijuoti, investicijoms melioracijai sudaro apie 80 milijonų litų.

Ateinančiais metais formuojant biudžetą daug dėmesio bus skiriama mokesčių politikai - tikimasi surinkti daugiau lėšų, kai įsigalios Pridėtinės vertės mokesčio įstatymas (jo projektas pateiktas svarstyti Seimui), sutvarkius mokesčius už prekybą alkoholiu ir tabako gaminiais, kompiuterizavus mokesčių rinkimo sistemą.

Anot premjero, šių metų biudžetas vykdomas gerai - šiuo metu yra gauta apie 300 milijonų litų pajamų daugiau, negu buvo numatyta. Iš viso per 1993 m. planuota apie 1.2 milijonai litų pajamų, o tikimasi gauti apie 1.6 milijonų. Todėl nuo lapkričio 1 d. 10% padidinamos pensijos ir atlyginimai biudžetinių įstaigų darbuotojams.

Svarstomas turto deklaravimo įstatymas

Finansų ministras Eduardas Vilkėlis spalio 28 d. vyriausybės vardu pateikė Seimui įstatymo projektą dėl brangių turto įsigyjančių Lietuvos gyventojų pajamų deklaravimo. Pasak jo, įstatymo priėmimas būtų „pirmas žingsnis pereinant prie visuotinio pajamų deklaravimo“.

Pagal įstatymo projektą brangių laikytinas iš karto ar dalimis įsigyjamas turtas, kurio įsigijimo (rinkos) kaina didesnė kaip 25,000 litų. Vyriausybė siūlo, kad šis įstatymas pradėtų galioti nuo kitų metų sausio 1 dienos.

Seime taip pat pradėti svarstyti Lietuvos Respublikos pareigūnų ir tarnautojų turto bei pajamų deklaravimo laikinojo įstatymo projektai. Juose siūloma, kad savo bei šeimos narių turta ir visas per kalendorinius metus gautas pajamas deklaruotų apie 30 kategorijų pareigūnų, pradedant prezidentu, Seimo bei vyriausybės nariais ir baigiant miestų merais, rajonų valdytojais bei jų pavaduotojais.

Bobelis tikisi, kad skriauda užsienio lietuviams bus atitaisyta

„Pilietybės įstatymo pataisa, leidžianti atstatyti Lietuvos pilietybę išeivijos lietuviams, ne tikta panaikinti didelę jiems padarytą skriaudą, bet ir padėtų pritraukti į Lietuvą nemažai kapitalo“, spalio 28 d. spaudos konferencijoje pareiškė Seimo užsienio reikalų komiteto pirmininkas Kazys Bobelis. Jis sakė esąs beveik tikras, jog Seimas artimiausiu metu priims tokią pataisą.

Pataisos projektai pateikti

Seimui praėjusį antradienį. Jau įvyko pirmasis svarstymas. Vienas jų, parengtas žmogaus ir pilietybės teisių bei tautybių reikalų komiteto, teigia: „Lietuvių kilmės asmenys, turėję Lietuvos Respublikos pilietybę ir nuo 1940 m. birželio 15 d. iki 1990 m. kovo 11 d. pasitraukę iš Lietuvos, gyvenantys kitose valstybėse ir jų vaikai, Lietuvos Respublikos pilietybę atstato, raštu pareiškę Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerijai ar Lietuvos Respublikos diplomatinėms įstaigoms užsienyje, kad jie yra Lietuvos Respublikos piliečiai, ir pateikia tai patvirtinančius įrodymus“.

Užsienio lietuviai nepretenduoja į Lietuvos žemę, kitus jos turtus, kaip tvirtina kai kurie įstatymo pataisos priešrinkinkai, teigė Kazys Bobelis. Jie nori tik atgauti tai, kas jiems priklausė ir kas neteisėtai atimta - Lietuvos Respublikos pilietybę.

Seimo narys Rimantas Marškauskas paaiškino, jog pilietybės atstatymas pats savaime neuždaro išskirtinių teisių ir nuosavybės. Tą reguliuoja kiti įstatymai.

Kazys Bobelis atkreipė dėmesį į paradoksalią, jo nuomone, situaciją: dabar kas savaitę Lietuvos pilietybės atsisako beveik po šimtą žmonių, dažniausiai rusų tautybės. Pilietybė jiems buvo priedanga gauti investicinius čekius, įsigyti nuosavybę ir pelningai ją realizuoti. Dabar šie žmonės su ramia širdimi palieka Lietuvą.

Tikrieji lietuviai to niekada nedarytų, sakė Kazys Bobelis. Pilietybės įstatymo pataisos bus svarstomos, tikriausiai, lapkričio mėnesį. Spaudos konferencijos prelegentų nuomone, dėl jų turėtų būti balsuojama pagal vardinį sąrašą.

Švedijos parama Lietuvos kariškiams

Spalio 28 d. į Klaipėdos jūrą prekybos uostą atplaukė Švedijos karališkojo karo laivyno transporto laivai „Belos“ ir „Sleipner“. Jie atgabeno Švedijos Gynybos ministerijos techninės pagalbos krovinį Lietuvos Krašto apsaugos ministerijai.

Krašto apsaugos ministro pavaduotojas Šarūnas Vasiliauskas pasakė, kad 300 tonų sveriančiame krovinyje yra 40 lauko virtuvėlių, 10,000 uniformų SKAT kariškiams, 4 gaisrinės mašinos, 14 sunkvežimių, 13 šarvuotųjų, medicininių punktų ir jų įrangos, 200 radioaktyvumo matavimo prietaisų. Tai pirmoji laivais atgabenta Švedijos pagalba Lietuvos kariuomenei. Ši šalis dar ketina skirti pasienio stebėjimo įrangos ir kitų krašto apsaugai reikalingų priemonių.

Spalio 29 d. lauko kariuomenės „Geležinio vilko“ brigados štabe įvyks šios karinės technikos perdavimo ceremonija.

Japonijos fondas teikia pagalbą Lietuvai

Prez. Algirdas Brazauskas spalio 27 d. priėmė svėčią iš Tokijo - Sugicharos memorialinio fondo programų vadovą Hiroki Sugicharą. Šis fondas

Haiti ministras pirmininkas Robert Malval kalbėjo sostinėje Port au Prince po prez. Jean-Bertrand Aristide pasakytos kalbos Jungtinėse Tautose. Anksčiau, statydamas ultimatumą kraštą valdantiems karininkams, jis buvo pasakęs, jog ši savaitė yra paskutinioji jo, kaip ministro pirmininko, pareigose. Tačiau su vyriausybės nariais išklaušęs prezidento Aristide 24 minutes trukusios kalbos Jungtinėse Tautose, premjeras Malval žurnalistams pasakė, kad dar pasiliks pareigose dėl to, kad prezidentas kalboje viešai jo prašė.

Iškilo klausimas, ar Aristide tinka valdyti

Washington, DC, spalio 28 d.

Po to, kai JAV centrinės žvalgybos CIA pareigūnai 13 JAV senatorių painformavo, ką jie žino apie Haiti prezidentą Jean-Bertrand Aristide, sen. Jim Exon (D-NB) susirūpinęs paklausė: „Ar prezidentui Clinton ir valstybės sekretoriui Warren Christopher buvo pasakyta, kad iš tremto Haiti prezidento praėjusio nurodo į žiaurumais gausią ateitį?“

Kaip rašo politikos žinovas Robert Novak, senatorius gavo atsakymą, kad prezidentas ir valstybės sekretorius visa tai jau buvo girdę, bet kad dėl tų kaltinimų esanti ir priešinga nuomone nuotos, kurią senatoriai girdėjo. Kai tokį pasisakymą išgirdo 30 m. žvalgyboje dirbęs pareigūnas Brian Latell, jis atkrito: „Jokiu priešingu nuomonių nėra žvalgyboje“.

Toks stiprus pasisakymas išaukštė CIA pareigūno sunermino nuotakas demokratų senatorių koridoriuose, rašo Novak. Jų nuomone apie Aristide buvo tiek pakeista, kad žymiai sumažėjo noras siųsti JAV karių į Haiti padėti atstatyti jo valdžią.

teikia Japonijos vyriausybę ir nevyriausybę pagalbą Lietuvai.

Hiroki Sugichara - Čijūnės Sugicharos, prieškarinio metais dirbusio Japonijos konsulate Lietuvoje, sūnus. Kaip žinoma, prasidėjus II pasauliniam karui, Japonijos diplomatas išdavė daugiau kaip 6,000 vizų pabėgėliams, daugiausia žydams, tuo išgelbėdamas jiems gyvybę. Japonų diplomato žygdarbiui įamžinti Lietuvos žydų valstybinio muziejaus kiemelyje praejusį metų vasarą atidengtas paminklas. Lietuvos prezidento spalio 27 d. dekretu Čijūnė Sugichara po mirties apdovanojta Žuvusiųjų gelbėjimo kryžiumi.

Prezidentas Algirdas Brazauskas, ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius ir Hiroki Sugichara kalbėjo apie Lietuvos ir Japonijos ekonominio, kultūrinio bei prekybinio bendradarbiavimo perspektyvas, galimybę atidaryti Lietuvos ambasada Japonijoje.

To ypatingo informacinio posėdžio paprašė sen. Jesse Helms (vyriausias respublikonas Senato užsienio reikalų komitete). Senato daugumos ir mažumos vadai George Mitchell ir Robert Dole patiko pakviesti CIA. Mažą dalyvių skaičių iš dalies pateisina tai, kad kviečiami senatoriai tik 5:30 val. vak. sužinojo, kad šis posėdis prasideda tuoj pat.

Latell pateikė parodymus, jog Aristide, kunigas, kuriam Bažnyčia neleidžia eiti kunigiškų pareigų, turi psichologinių sutrikimų, kuriems gydyti yra vartoję 13 įvairių vaistų. Pasakui jis nurodė, kad septynių mėnesių laikotarpį, kai jis ėjo prezidento pareigas, Aristide sukurstė gausias susidoročius prieštars, naudojant vadinamas apykakles (žmogui uždedant degančią dviračio padangą), paskui jis išvardino visus valdžios pareigūnus, pradėjusius su prezidentu Aristide, per kuriuos ėjo įsakymas kalėjime nužudyti politinį priešą Roger LaFontant.

Bet, anot Novak, labiausiai suneramina Latell pranašavimas, kad sugrįžęs į valdžią Aristide suvedinės sąskaitas.

Praėjusį šeštadienį rytinio begimo metu prezidentas Clinton tačiau pasakė, jog Aristide yra pajėgus valdyti Haiti, pridurdamas, jog tą pažūrą palaiko ir visi jo bendradarbiai administracijoje. Tuomet prezidentas pridūrė, jog CIA pateikiamos žinios - „nevisuomet tikslios“. Sekmadienio rytą kalbėdamas per televiziją viceprezidentas Al Gore pareiškė, jog Aristide yra „patikimas“ ir „apgaltotai veikiantis“ („very thoughtful“) žmogus. (Taip pat buvo pastebėta, kad CIA naudojosi Aristide priešrinkimų pateiktais parodymais - Red.)

Bet Novak sako, kad tokie pasisakymai labai skirtingi nuo Valstybės departamento duomenų, tiek Bush administracijoje, tiek ir Clinton administracijoje, kad Aristide yra linkęs naudoti smurtą ir nors pats nėra demokratas, bet turi būti atstatomas į valdžią demokratijos dėlei, nes buvo demokratiškai išrinktas. Ši pozicija, anot Novak, yra verta rimtų debatų.

Bobelių premija nusikaltėlius demaskuojantiems žurnalistams

Vilnius, spalio 28 d. (AGEP)

Antradienį Seime buvo svarstomos nusikaltamumo problemos. Į Seimo narių klausimus atsakinėjo Vidaus reikalų ministras ir generalinis prokuroras. Seimo narys Kazys Bobelis pasakė, kad jo ta diskusija nepatenkino, nes nebuvo pasiūlyta jokių rimtų būdų kovoti su nusikaltamumu. Kaip praneša Algio Gedrio Elektroninis Paštas (AGEP), grįžęs namo Kazys Bobelis paskambino savo šeimai ir Ameriką ir nutarė steigti savo šeimos premiją žurnalistui, atlikusiam žurnalistinį tyrimą, jei po šios publikacijos bus iškelta baudžiamoji byla ir nusikaltėlis nuteistas.

Bobelių šeima šios premijos fondui paaukojo 12,000 dolerių. Fondas skirs premijas 10 metų. Fondą galės paremti ir kiti asmenys, pasirodę kovoti su nusikaltamumu.

Įmonė nesilaiko sutarties su žemdirbiais

Vilnius, spalio 28 d. (AGEP)

Akcinės bendrovės „Žemaitijos pienas“ vadovai padavė šešis Telsių žemdirbių streiko komiteto narius į teismą, reikalaudami pripažinti buvus neteisėtu Seimo balsų. Jį remia Lenkijos ūkininkai, kurie paskutiniuoju metu ypač nukentėjo, nes Europos Bendrija subsidijuoja savo ūkininkų gamybą, tuo padarydama brangesnę Lenkijos ūkininkų gamybą nepatrauklią. (AGEP)

Nors akcinės bendrovės vadovai pasirašė taikos susitarimą, išsipareigodami pirkti pieną po 30 centų už litrą ir tuo pačiu buvusį streiką pripažino teisėtu, tačiau greitai savavališkai supirkimo kainą sumažino iki 26 centų, o neseniai iki 24 centų. Pakeitė pienovežių maršrutus, ir dabar kai kuriems žemdirbiams reikia toliau vežti pieną. Ketvirtadienį turėjo įvykti antrasis teismo posėdis.

Maskvoje prez. Boris Jelcinas pasirašė dekretą, kuriuo kolchozų darbininkams duodama žemės nuosavybė su teise ją laisvai pirkti ir parduoti, nors neleidžiama jos parduoti užsieniečiams.

Prez. Aristide prašo blokados savo kraštui

New Yorkas, spalio 28 d.

(NYT) - Perversmu pašalintas Haiti prez. Jean-Bertrand Aristide, kalbėdamas Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos sesijoje, prašė, kad Jungtinės Tautos jo šaliai vėl uždėtų visišką prekybos blokadą - embargą, kad tuo priverstų kraštą valdantiems karininkams, uždėdant naujas prekybos sankcijas taip, kad niekas nepasiektų krašto nei jūra, nei oru. „Mes prašome visišką blokados, kuri yra reikalinga, net būtina“, jis pasakė. „Esu įsitikinęs, kad karininkai jos neatlaikys“.

Bet tikimasi, kad JAV įsijėms, JT Saugumo Taryba tik atsisargiai eis prie blokados atnaujinimo, norėdama dar duoti laiko nesutarimus išspręsti derybomis ir bandydama išvengti didelės žalos patiems neturtingiausiems jau ir taip viename pačių neturtingiausių kraštų pasaulyje.

Pagal sutartį, kurią liepos mėnesį, tarpininkaujant Jungtinėms Tautoms, pasirašė prez. Aristide ir kraštą valdantis lt. gen. Raoul Cedras, buvo numatyta, kad Aristide sugrįš į Haiti spalio 31 d., generolui Cedras ir jo pagalbininkams kariuomenėje bei policijoje perdavus valdžią ministrui pirmininkui Robert Malval.

Bet karinė krašto valdžia dar iki šiol neatsistatydino, o JT Saugumo Taryba prieš dešimt dienų jau uždėjo alyvos ir ginklų blokadą JAV, Britanijai, Prancūzijai ir Kanadai yra pasiuntusios karinių laivų prižiūrėti, kad blokada būtų išlaikyta.

Prez. Aristide nepadėjo savo siekiui Jungtinėse Tautose, kai savo kalboje prašė, kad JT duotų narysė Taiwanui. Tai be abejo užpykins Kiniją, kuri turi

TRUMPAI

Čekija Lietuvai kaip pagalba perduos ginklų ir karinės technikos perteklius, kurių vertė siekia 2 milijonus čekų kronų. Pasak Čekijos ministrų kabineto pirmininko Jozef Liukas, tai - daugiausia karinė technika, kurią numatoma likviduoti. Jos sunaikinimas kainuotų daugiau, negu pristatymas į Lietuvą. (AGEP)

Varšuvoje trečiadienį buvo prisaikdintas naujasis ministras pirmininkas, 34-metis Waldemar Pawlak. Ūkininkų sūnus ir pats turintis 50 akrų žemės į šiaurę nuo sostinės, Pawlak vadovauja ūkininkų-valstiečių koalicijai, turinčiai 40% Lenkijos Seimo balsų. Jį remia Lenkijos ūkininkai, kurie paskutiniuoju metu ypač nukentėjo, nes Europos Bendrija subsidijuoja savo ūkininkų gamybą, tuo padarydama brangesnę Lenkijos ūkininkų gamybą nepatrauklią. (AGEP)

Šakiuose atkurta prieš 150 metų pradėjusi veikti evangelikų liuteronų parapija. Prieš 116 metų statytoje bažnyčioje, kurioje pokario metais buvo kino salė, po to sporto mokykla, pirmose pamaldose dalyvavo apie 200 maldininkų iš Šakių ir apylinkių. (AGEP)

Zarasų rajoną tą pačią dieną kaip ir pernai spalio mėnesį užgriuvo gausus sniegas. Sugadinta nemažai elektros pastotė, apie 2,000 abonentų neteko telefono ryšio, nukentėjo daug miškų. (AGEP)

veto teisę JT Saugumo Taryboje.

Jausmingai kalbėdamas prez. Jean-Bertrand Aristide pakartotinai sakė, jog yra pasiruošęs grįžti, bet tik pirmiau pasiūlus iš valdžios generolui Cedras. Prezidentas sakė, kad dabar reikia padidinti spaudimą valdantiems karininkams, uždėdant naujas prekybos sankcijas taip, kad niekas nepasiektų krašto nei jūra, nei oru. „Mes prašome visišką blokados, kuri yra reikalinga, net būtina“, jis pasakė. „Esu įsitikinęs, kad karininkai jos neatlaikys“.

Prancūzija jau išplatino blokadą iskančios rezoliucijos projektą Saugumo Taryboje. Joje numatoma blokuoti visą prekybą su Haiti, išskyrus maisto ir medicininių reikmenų bei ypatingai siuntų, kurias specialiai užsakytų prez. Aristide ar ministras pirmininkas Malval. Bet nebūtų nutraukiami oro ar susižinojimo ryšiai su Haiti. Tai šiuo tarpu yra tik diskusijoms siūlomas projektas. JAV atstovė Jungtinėms Tautoms Madeleine Albright pareiškė: „Žinoma, esame susirūpinę blokados humanitarinėmis pasekmėmis ir stengiamės, kad sankcijos būtų lanksčios“.

Latvija atsako į Gračevą grasinimą

Ryga, spalio 22 d. - Prieš

savaitę Latvijos užsienio ministerija išleido atsakymą į Rusijos gynybos ministro Pavel Gračev pagrasinimą spalio 20 d. Helsinkyje, kad Rusijos kariuomenė nebus išvesta iš Latvijos ir Estijos tol, kol tęsis diskriminacija prieš tuose kraštuose gyvenančius rusus.

Užsienio ministerijos pareiškime rašoma, kad kariuomenės išvedimo negalima siekti su jokiais kitais klausimais. Tai yra ne tik Latvijos principinė pozicija, bet ir autoritetingiausių tarptautinių organizacijų reikalavimas. Be to, Pavel Gračev pareiškimas ryškiai priešinasi ligišiolinei oficialiai Rusijos pozicijai. Autoritetingos tarptautinės komisijos nerado, kad Latvijoje būtų pažeidžiamos ne latvių gyventojų teisės.

Latvijos Užsienio ministerija Gračevą pareiškimą vertina kaip bandymą sustiprinti Rusijos įtaką Baltijos regione, rašoma pareiškime. Tuo pačiu iš pareiškimo Užsienio ministerija mato, kad iš tikrųjų nėra jokių techninių kliūčių Rusijos dalinių išvedimui, o tik politinės priežastys juos ir toliau palikti Baltijos šalyse.

Pareiškimas baigiamas, ministerijai išreiškiant viltį, kad Rusijos valdžia turės pakankamai geros valios neleisti kilti įtampai tarp abiejų šalių, nes tai grąsintų viso Baltijos regiono stabilumui.

KALENDORIUS

Spalio 30 d.: Alfonsas, Arilda, Zenobija, Valide.

Spalio 31 d.: 31 eilinis sekmdienis; Volfgangas, Benignas, Liucilė, Tavielė, Sargė.

Lapkričio 1 d.: Vasi Šventieji; Licinijus, Kirenija, Gydautas, Vaiva.

Lapkričio 2 d.: Velinės; Maura, Tobijas, Vinifreda, No-ra.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

IŠEIVIJOS ATEITININKŲ KONFERENCIJA

Rugsėjo 3 d., penktadienio, vakaras Ateitininkų namuose Lemonte. Gausiai susirinkę išeivijos ateitininkų konferencijos dalyviai klausėsi konferencijos rengimo komisijos pirmininko dr. Edmondo Saliklio sveikinimo žodžių. Edmondas literatūros ir muzikos vakarą pravedė pakviestą Vytautą Čuplinską. Nuotaikingoje vakaro programoje savo eilėrašius skaitė studentė Vilija Bogutaitė, prozos kūrybą — studentas Haris Subačius, o grojo smuiku — studentas Kazys Motekaitis, fleita — studentė Rima Polikaitytė. Jiems akompanavo pianistas Manigirdas Motekaitis. Žodžio ir muzikos vakaras buvo gera proga pamatyti iš toliau atvykusius konferencijos dalyvius ir pasidžiaugti gausiai susirinkusiu jaunumu.

Šeštadienį konferencijos dalyviai jau gana anksti rinkosi į Lietuvų centrą Lemonte. Devintą valandą Palaimintojo Jurgio Matulio koplyčioje šv. Mišias aukojo kun. Paliokas, svečias jėzuitas iš Lietuvos. Po Mišių didžiojo centro salėje buvo svečiuojamasi prie kavos ir pyragų, kol konferencijos rengimo komisijos pirmininkas dr. Edmondas Saliklis savo žodžiu pradėjo konferenciją. Gyvename kritišku laiku mūsų organizacijos istorijoje. Pasaulinė ateitininkija turi likti vieninga organizacija. Po kunigo Palioko invokacijos ir ateitininkų himno kviečiamas konferencijos prezidentas: pirmininkas — architektas Arvydas Barzdukas ir politinių mokslų studentas Darius Udrys, sekretorės Irena Kazlauskienė, Aldona Kamanienė ir Ramunė Kubiliūtė.

Arvydas Barzdukas įvadina me žodyje nuotaikingai paaiškina, kodėl vasariškai apsirengę. Supažindina su darbo taisyklėmis: diskusijų metu, jei pirmininkas atsisako, tai reikia kitam duoti progą. Diskusijos yra dėjimas į krūvą, lipdymas į vieną.

Prie podiumo — Ateitininkų Federacijos vadas inžinierius Juozas Polikaitis. Jis sveikina Ateitininkų Federacijos valdybos vardu ir dėkoja už atvykimą į konferenciją. Esame ateitininkijos didžiųjų įvykių išvakarėse. Sveikina dr. Adolfą Damušį, pirmąjį Ateitininkų Federacijos vadą išeivijoje. Ateitininkų sąjūdžio pradžioje inteligentai turėjo apsispręsti už tikėjimą. Ateitininkai išugdė asmenybes, kurios dalyvavo visose Lietuvos gyvenimo srityse. Tai buvo didelis kuriamasis darbas. Kilo karo audra, kuri blaškė ir žudė. Ateitininkija dalinosi bendrais vargais. Lietuvos katalikiška inteligentija buvo tremiama ir žudoma, daugiausia nukentėjo nuo raudonojo tvano. Ateistinis judėjimas per 50 metų grovė. Komunizmas sąmoningai griovė sąžinę, pasitikejimą žmogui. Ateitininkai išeivijoje pasisavina Vakarų kultūros lobyną, susiduria su nutautimo pavojais. Jau 1945 metais rudenį ateitininkai Vokietijoje pradeda organizuotis. Tai likai pirmasis „Ateities“ numeris 1946 metais vedamajame sako: „Daug netekę, bet nepalūžę“.

Žvelgiant iš istorinės perspektyvos — išeivija laikė ir išsilaukė. Ateitininkai neužsitarė šil-

tame organizacijos prieglobstyje — ejo į viešą darbą. Ateitininkai aktyviai jungiasi prie tautos atgimimo. 1989 metais ateitininkų atkuriamasis suvažiavimas Vilniuje. Apsiginta nuo komjaunuolių infiltracijos. Veikė jėgos, norinčios diskredituoti ateitininkų vadus. Dr. Arvydas Žygas — naujų daigų globėjas. Per šį beveik ketverių metų tarpą Lietuvos ateitininkai subrendo ir užaugo. Pasitikejimas savo jėgomis stiprėja. Yra vienas ateitininkų sąjūdis. Veiklos formos pritaikomos krašto veiklai. Nebereikia ieškoti naujų sambūrių, naujų pranašų. Visi — Lietuvoje ir už jos ribų — esame vieno sąjūdžio nariai. Siekiame to paties — atnaujinti aplinką ir savo gyvenimą palenkti Kristui.

Kaip dabar? Visą išeivijos laikotarpį ateitininkai gyveno Lietuvos laisvės viltimi. Ateitininkų institucijos turi sugrįžti Lietuvon. 1994 metų liepos 15-17 dienomis Vilniuje įvyks viso pasaulio ateitininkų kongresas. Jis vyks po daugiau penkiasdešimties metų nuo turėjusio Vilniuje įvykti penktojo ateitininkų kongreso.

Kokie dabartiniai išeivijos darbai? Kongreso metus pradėdame su šia konferencija. Šioje konferencijoje bus svarstomi gyvybiniai klausimai. Jaunaminties daigui reikia globos. Ateitininkų ideologija — misija visa atnaujinti Kristuje. Būkime atsinaujinimo šaltinis savo vietovėse.

Žodį tarti Arvydas Barzdukas kviečia Ateitininkų Federacijos tarybos pirmininkę Birutę Bublįnienę. Su konferencija prasideda Ateitininkų Federacijos kelionė atgal į tėvynę. Prisiminkime visus tuos, kurie mirė tremties ir okupacijos metais. Mums truks visus metus, kol Ateitininkų Federacija grįš Lietuvon. Esame pasidarę labai atsargūs. Daugiau dėmesio kreipiame į vakardieną: ar nereikėtų save vadinti praeitininkais? Leidžiame gyvenimui mus pralenkti.

Jaunimas Lietuvoje imlus, ieško krikščioniškos patirties. Reikia laisvame krašte veiklos ritmo. Į tėvynę sudėtos mūsų viltys. Ko siekiame, kam esame lojalūs? Ta misija turi būti patraukli. Kas tik galime, vykime į kongresą Lietuvoje.

ATEITIES SAVAITGALIO IŠVAKARĖSĖ

Ateinantį savaitgalį, lapkričio 5-7 dienomis, Čikagoje, Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje ir Lemonte, Ateitininkų namuose, vyks Ateities savaitgalis. Penktadienį, lapkričio 5 d., 7:30 v.v. Jaunimo centro kavinėje bus literatūros vakaras, kuriame dalyvaus svečias iš Lietuvos rašytojas Jonas Mikelininkas.

Šeštadienį programa vyks Jaunimo centro Čiurlionio galerijos patalpose. 11 v.r. kava ir pyragai. Vidudienį — rašytojas Jonas Mikelininkas skaitys paskaitą „Tautinė ištikimybė“. 1:15 v. p.p. Saulius Girmis — „Dabartinė Lietuvos politinė padėtis“, 2:15 v.p.p. Juozas Kojelis — „Žvilgsnis į mus pačius, tęsiant dialogą su Lietuva“. 3:15 v. p.p. Svarstybos apie lietuvių menininkų kūrybą — Al-

Vokietijos ateitininkų šventėje paskaitos klausosi Monika Gyltė (JAV), Indrė Sakutė (Kanada) ir Antanas Karčiauskas (Lietuva).

Arvydas Barzdukas sakė, kad Birutės žodis pataikė į mūsų širdis. Šį rudenį dr. Adolfui Damušui sukaks 70 metų ateitininkų veikloje. Iš pašaukimo jis yra nenuoroma. Jo didžiausia dovana išeivijai yra „Dainavos“ stovykla. Arvydas kviečia dr. Adolfą Damušį paskaitai: „Ateitininkija išeivijoje — nuo Reino iki Čikagos“.

53 metai išeivijoje pažymėti persekiojimais, kančia, lietuvių rezistencija. Įvyko stebuklas — dviasia laimėjo. Jėga subyrėjo, prievarata subyrėjo, dviasia laimėjo. Dvasinio invalidumo mažai. Trečdalis mūsų aktyvo Lietuvoje buvo sunaikintas, trečdalis, grįžęs iš tremties Sibire, tėvynėje buvo persekiojamas, trečdalis tremtyje. Gyvenome tam, kad gundymams atsisipurtume ir išvaduotume tautą iš vergijos pasekmių. Pasigendame savitarpinio solidarumo, pasitikejimo. Tremties bendruomenė pasirodė pamišti ir atleisti. Tačiau neturi būti naivūs. Saugojamės KGB kontrolės tinklo. Būdami tremtyje, visus nuteikėme rūpintis Lietuvos realiais.

Su kokių vertybių kračiu atsiderėjome prie Reino? Lietuvos Katalikų bažnyčios didžiausias laimėjimas — katalikiškos inteligentijos išauginimas. Profesoriai Stasys Šalkauskis ir Pranas Dovydaitis sugebėjo suderinti mokslo pažangą su tikėjimu. Vykusiai derino ryšį — savitais keliais siekti tiesos. Artėti į organiška pilnatvę: gamta, kultūra ir religija. Skverbti į pilną ateinančios tiesos pažinimą. Vidinis tiesumas — pagrindinė nuostata. Moralinėms savybėms mūsų aplinkoje dėmesio trūksta. Intelektiškumo siekiai: supratimas, mokslas, Rūta Salikienė. 4:15 v. p.p. „Ateities“ žurnalo jaunimo kūrybos premijų įteikimas. Sekmadienį Ateities savaitgalio programa vyks Ateitininkų namuose, tuoj pat po 11 v.r. šv. Mišių Palaimintojo Jurgio Matulio koplyčioje. 12:15 v. p.p. Ateitininkų namuose vyks svarstybos „Išeivių santykiai su savaisiais Lietuvoje“. Svarstybose dalyvaus dr. Kazys Ambrozaitis, Kazys Bradūnas, Ramunė Kubiliūtė, Jonas Mikelininkas. Po kavos ir užkandžių 2:00 v. p.p. Aidas Palubinskas — „Žvilgsnis į partijas Lietuvoje“.

Ateities savaitgalio programoje dalyvauti kviečiami Čikagos ir aplinkose gyvenantieji; bus svečių ir iš toliau.

diasporos pagrindai tvirti. Negalima rodyti nuovargio — reikia eiti vertybių vertingu keliu. Esame dalimi išeivijos visuomenės. Siekiame socialinės demokratijos, solidarios visuomenės, o ne klasių visuomenės. Kaip bausi, kad marksiniai tėvai nusavino žmonių turtą, o jų vaikai — pasisavino žmonių turtą. Pranašas Amos sako: „Tevilnija teisingumas kaip upės srovė“.

Mūsų sąjūdis jungia naują ir gera. Naujumas ir vertingumas — mūsų kelias. Kokie darbai įtvirtina mūsų kelią? Ar ateitininkų vadovybės pastangos buvo pakankamos, ar ne? Kai kurias reikia paminėti. Sausdintas žodis — „Ateitis“, „Aidai“. Kultūrinis darbas: knygų serija su dviem Antano Maceinos, dviem Antano Paškaus knygomis. Dr. Juozas Girniaus keturios knygos, dr. Vytauto Vardžio. Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos išleista daug knygų — vien keturiolika tomų suvažiavimo darbų, septyni metrašiai, Grieniaus, Ivinskio, Šalkauskio, Navicko, Maceinos studijos. „Krikščionis Gyvenime“ 27 tomų serija. Antano Adomėno, Kestučio Girniaus, Juozo Lukšos, Kuračio knygos. Prelato Juozo Prunsko Lietuvos kankinių knyga. Apie 150 fundamentalų veikalų. 50 tūkstančių puslapių vertingos medžiagos. Aruodas, kuriuo ateities kartos pasinaudos. Vien spausdintas žodis — svarbus ateitininkijos įrašas.

Stovyklavimo išvystymas — kita ateitininkijos dovana. Vos atsiradę Amerikoje, organizavome jaunuosius. Poilsis surištas su turiniu. 1950 metais prie Clevelando pirmoji stovykla baptistų stovyklavietėje. Po to: Šv. Kristoforo stovyklavietėje, po to — Pensilvanijoje. Stovykla kyla rudenį, po vasaros stovyklų sezono. Dainava yra solidarumo įnašas. Stovykla veikia 37 metus. Neatsibodo nei tėvams, nei vaikams, nei vaikaičiams. Sudaryta programa vystyti jaunimo veiklą. Pagalba vietovių veikėjams.

Sugalvota įsteigti JAS — Jaunųjų ateitininkų sąjungą. Jų stovykla net ir dabar pasiekia 130 stovyklautojų. Auklėja ir vadovus — kiekvienoje stovyklo-

je maždaug 25 vadovai. Stovyklos vadovybė — labai išlavinta, tiksliai veikianti sistema. Dalyvauja grupė tėvų ir motinų. MAS stovyklose nepavyko įvesti sendraugių globėjų.

Nuotr. M. Šmitienės

(Bus daugiau)

Iš to darbo nei Dievui žvakės, nei velniui šakės.

Lietuviškas priežodis

DR. ARYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS

21470 S. Main St.
Matteson, IL 60443
Tel. 708-748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS JOKŠA
VAIKŲ LIGOS

6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Rez. (1-312) 778-7679
Kab. (1-312) 582-0221
Valandos susitarus

DR. VILIJĄ KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA

7271 S. Harlem, tel. 608-594-0400

Bridgview, IL 60455
Valandos pagal susitarimą

DR. ELIGIJUS LEIŠIS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIA

4149 W. 63rd St.
Tel. (1-312) 735-7709

217 E. 127th St.
Lemont, IL 60439

Tel. (708) 257-2265
Pagal susitarimą

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA

9356 S. Roberts Road
Hickory Hills

Tel. (708) 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIUS MIKAITIS
SEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS

Family Medical Clinic
15505 — 127th St., Lemont, IL 60439

Priekšais Palos Community Hospital ir Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą

Tel. (708) 257-2265

ILLINOIS PAIN TREATMENT INSTITUTE
Skausmo gydymo specialistai

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD

Chicago 312-726-4200
Elgin 708-622-1212

McHenry 815-344-5000, ext. 6506

EVERGREEN PARK X-RAY
DR. E. RINGUS RADIOLOGAS

9760 S. Kedzie
Tel. 708-636-6500

Val. 9-5 kasdien

DR. DANA M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA

10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153

Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophthalmolog/Akių Chirurgas

Chicago Ridge Med. Center
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415

708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-736-7709
Chicago, IL

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI

Pensilvanijos nuolaidos
4007 W. 59 St.
Tel. (312) 735-5556

507 S. Gilbert, LaGrange, IL.
Tel. (708) 352-4487

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$0.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai — gautas prenumeratas nesuinteresuoti. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida)	\$50	\$30	\$25
U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujos ligos
Nechirurginis išsiplėsių venų gydymas
5540 S. Pulaski Rd., tel. 312-585-2802
Pirm., antr., penkt. 9 v.r.-3 v. p.p.,
ketv. 10 v.r.-7 v.v., trečd.
šešt. 10 v.r.-2 v.p.p.
Susitarimo nereikia trečd. ir šešt.
Sumokama po vizito

DR. DOMAS LAPKUS

Praktika su
Dr. McElligott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAČIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-348-9100
10 W. Martin, Naperville
708-355-8776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel.: 708-857-8383

DR. BIRUTĖ Z. BALČIŪNAS

CHIRURGE PODIATRĖ
Carrozza Foot Clinic
3918 W. 63 St.
Chicago, IL
Tel. 312-284-2535
Pirm., antr., ketv.
1 v. p.p.—7 v.v.
Šešt. 9 v.r.—12
Valandos susitarus

Kab. 312-735-4477;

Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE

SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101

Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v.p.p.—7 v.v. antr. 12:30-3 v.p.p.
trečd. uždarai, ketv. 1-3 v.p.p.
penkt. ir šešt. 9 v.r.—12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-9999 arba (312) 488-4441

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS

GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR
IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja

3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101

Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.

išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS

gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955

172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606

Valandos pagal susitarimą
Vakaras ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS

2454 W. 71st Street
(312) 434-2123

Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (312) 585-0348;
Rez. (312) 779-5533

DR. FRANCIS MAŽEIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12, 1-6

DR. LINAS M. KLYGIS

Praktika su
DR. ALLEN C. BERNTHAL
GASTROENTEROLOGIJĄ

IR KEPENŲ LIGOS
6827 W. Stanley Ave., Berwyn, IL
(prie MacNeal ligoninės)

Tel. (708) 749-4617
Valandos pagal susitarimą

DR. ROMUALDAS POVILAITIS

DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (1-312) 767-7575

5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)

Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie

Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINES LIGOS

CHIRURGIA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.

Tel. (312) 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)

Tikrina akis, prikaio akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149

Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.

KULTŪRINIS
RENESANSAS

Dėl Gorbačiovo „glasnost“ atlyžus sovietiniams suvaržymams, vis dar okupuotos Lietuvos piliečiams palengvėjęs gauti leidimus išvykti į užsienį, su džiaugsmu ašaromis sutikome dainininkus, ansamblius, juos priėmė savo namuose, vaišino, apdovanojome ir išsiskyrėme su viltimi vėl susitikti. Savaitgaliais lietuvių telkinio salės buvo sausakimšos, o programų atlikėjai buvo palydimi ovacijomis. Iš pradžių nekrepimė dėmesio į tai, kad išeivijos menininkams nebėliko vietos scenoje, nes naujai atsikleisusi galimybė bendrauti su ilgus dešimtmečius geležine uždanga atskirtais tautiečiais buvo begalino džiaugsmo šaltinis. Tačiau Lietuvai paskelbus nepriklausomybę, pastebime apatiją tiek iš rengėjų, tiek iš menininkų pusės. Sumažėjusios gastrolės iš Lietuvos, dauguma rudens sezono savaitgalių jau laisvi, nebėra vaidinimų ir koncertų, tik džiugu, kad dar gyvuoja Los Angeles dramos sambūris, kad Čikagos Lietuvių Opera dainuoja toliau, kad gyvuoja „Dainava“ ir Toronto „Volunge“. Turime puikų jaunų muzikų prieauglį, pvz. Darių Polikaitį, Ritą Klierienę, Joną Govedą. Neleiskime likti be dirvos jų talentams ir sugėbjimams.

Lietuvai paskelbus nepriklausomybę, visą dėmesį sukaupėme į mūsų tėvynės ateitį, nes jos laisvė buvo mūsų ilgamečių svajonių ir siekių tikslas. „Atkėlus vartus“, atsirado galimybė rūpintis savo tautiečių gerove. Rinkome lėšas, siuntėme vaistų, drabužių, maisto produktų siuntas. Užsienio lietuviai pradėjo masiškai keliauti į Tėvynę, lankyti seniai matytus ar net nepažįstamus giminius, sugrįžtaus tėvėms, tėvų kapus, keliavo apskrovė dovanomis ir džiaugsmu, kad Lietuvai nušvito laisvas rytojas. Neatsilikio nuo pavienių keliautojų ir išeivijos ansamblių. 1990 metais, dar „glasnost“ laiku, Lietuvių Tautinio Meno ansamblis Čiurlionis Lietuvoje šventė savo aukštinį jubiliejų, su gastrolėmis apkeliaujęs Lietuvą, giedojęs Vilniaus arkikatedroje, Klaipėdos Taikos Karalienės bažnyčioje, Šiluvos koplyčioje. Savo veiklą jau nutraukęs, Clevelando Vyrų oktetas ilgokai gastroliaavo Lietuvoje ir savo buvimą įamžino kryžiumi Kryžių kalne, ką padarė ir Čiurlionio ansamblis. Į pereiną varšą Birštone vykusią konferenciją tema „Lietuva-išeivija“ keliavo didokas būrys užsienio lietuvių, o ir iš Lietuvos ir konferencijas Amerikon atvyksta vyriausybės ir politinių partijų atstovai. Pavieniai Lietuvos solistai ir pianistai koncertuoja prieš gausią publiką. Girdėjome ir Daunorą, ir Milkevičiūtę, ir Katilį, ir Noreiką. Žodžiu, Amerikos ir Kanados lietuviai suartėjo su savo tėvynainiais tiek viešų renginių, tiek privačių viešnagų metu. Nepamirština ir tai, kad atsilankę pavieniai asmenys padarė nemalonių ir net žalos savo šeiminiškams ir savo elgesiu gerokai apgadino iki šiol labai gerą Amerikos lietuvių vardą.

GEROS PALŪKANOS IR
ZOOLOGIJOS SODAS

Kaune mėgstamas pagyvenusių žmonių užsiėmimas – padėti turimus pinigus užsienio valiuta į „Sekundes“ banką ir kas mėnesį ateiti atsiimti priaugusias palūkanas. Šis bankas moka 120 proc. metinių palūkanų, o nuo spalio 1 dienos

Tai kas gi atsitiko su kadaise taip išpuodingais ir populiariais išeivijos meno vienetais? Dauguma nutraukė savo veiklą, vadovams pasenus ar išmirus, sumažėjus jaunimo prieaugliui, o pavieniai menininkai nebeteko auditorijos. Mūsų dailininkai ir skulptoriai rengdavo parodas, kurių rodiniais puošėme savo namus, bet dabar jau tokių parodų nėra. Nebepasirodo ir grožinės literatūros knygų, jų leidybą atidavus Lietuvai, tik keletas religinio turinio knygelių ar prisiminimų dar spausdinama, nes jų leidybą apmoka asmenys, kurie nori savo vardą „įamžinti“. Kaip lašas jūroje, pasirodė poeto Balio Augino eilėraščių rinkinys „Metaforų smuikas“. Ačiū Dievui, dar gyvuoja periodinė spauda. Ji buvo, yra ir bus pagrindiniu viso pasaulio lietuvių susižinojimo bei informacijos šaltiniu, nors dalis leidinių jau persikėlė į Lietuvą. Be to, išeivijos spaudoje jau matome daug Lietuvos autorių. Ar iš mūsų spaudos bus išstumti užsienyje gyvenantys lietuviai? Atrodė, kad išgyvename kultūrinio gyvenimo nuosmukį: kadaise žydėjęs užsienio lietuvių kultūrinis gyvenimas atsidūrė liūdnos stagnacijos stadijoje. Ar galime tikėtis kultūrinio renesanso?

Plačiai nuskambėjo tokie renginiai, kaip Kauno-Los Angeles miestų „seserystės“ beveik ištiesingos savaitės šventė su turiningais paskaitais, parodų ir koncertų programa, su liuanistinės mokyklos mokinių talka ir garbingais svečiais iš abipus Atlanto. Rugsėjo mėnesio gale Pasadenoje įvyko ekonominė konferencija, kurioje dalyvavo Lietuvos atstovai. Amerikos ekonomikos specialistai, verslininkai, tarptautinių bankinių institucijų ir JAV Prekybos departamento atstovai. Tai renginiai, kurių pagrindinis tikslas yra remti Lietuvą, bet užsienio lietuvių dvasios poreikiai lieka ignoruojami, nes jiems nebeskiriama nei laiko, nei pastangų, nei lėšų. Lapkričio mėnesio 24-28 d. Pasaulio lietuvių centre Lemonte vyks VIII Mokslo ir kūrybos simpoziumas, kurį globoja Lituanistikos institutas, Pasaulio Lietuvių gydytojų, Inžinierių ir Architektų sąjungos ir JAV LB krašto valdyba. Nuo 1989 metų šiuose simpoziumuose dalyvauja Lietuvos mokslininkai ir kūrėjai. Įdomu, koks bus to simpoziumo įnašas į užsienio lietuvių gyvenimą? Simpoziumas ir konferencijos duoda viltį, kad išeivijos gyvenimas dar tebėra gyvas, tik pakeitė kryptį. Vis tik yra gyvybiškai svarbų ir senas susigrąžinti mūsų menininkus, testų ir skatinti grožinės literatūros leidybą, sulaukyti meno vienetų nuo viešos nutraukimo, nes tik tie elementai išlaikys išeiviją kūrybingą, gyvą ir Tėvynei naudingą. Stipri išeivija visada buvo ir liks nepažinoma ramsčiu Lietuvai, todėl jos kultūrinis gyvenimas privalo išlikti gyvas ir našus, nesiribojant labdara ir „bendro verslo“ imonių steigimu.

Aurelija M. Balašaitienė

įėjimas į Kauno zoologijos sodą – nemokamas – apmoka bankas „Sekunde“.

SĖKMINGA TV STOTIS

Šilutės kabelinė televizija, turinti 2,000 abonentų ir išsilaukanti tik iš jų mokesčių, per pirmuosius savo gyvavimo metus paruošė apie 60 laidų.

LIETUVOS PREZIDENTAS IR
IŠEIVIJOS LIETUVIŲ LAIKYSENA

Š.m. rugsėjo mėnesio pabaigoje ir spalio pirmomis dienomis Amerikoje lankėsi Lietuvos Respublikos prezidentas Algirdas Brazauskas. Be savo kalbos Jungtinėse Tautose ir susitikime su Amerikos prezidentu Bill Clinton, jis tolimesnį laiką panaudojo, susitikdamas su New Yorko ir Los Angeles lietuviomis.

Kaip žinome, rytiniame Amerikos žemyno pakrastyje jis turėjo pokalbį su PLB valdybos delegacija, kuriai vadovavo Bronius Nainys. Šis dialogo palaikymas buvo naudingas ta prasme, kad PLB vadovybė jam įteikė įvairių aktualių, išeivijai rūpimų klausimų, laukiančių sprendimo, sąrašą.

„Tikimasi, kad grįžęs į Lietuvą, prez. A. Brazauskas juos įneš į ministrų kabinetą ir Seimą, parems mums svarbių klausimų sprendimą teisinga linkme.“

Tolimesnėje savo viešnagėje Amerikoje prez. A. Brazauskas aplankė Ramiojo Vandenyno pakrantės lietuvių Los Angeles mieste. Jo kelionės sutapimas buvo Los Angeles surengtos Kauno-Los Angeles miestų susiginijavimui šventė ir tradicinė metinė Los Angeles lietuvių diena.

Prez. A. Brazauskas aplankė įvairius Lietuvos Bendruomenės ir miestų draugystės renginius, ką „Draugo“ skaitytotojai jau yra patyrę iš ankstesnių pranešimų. Paprastai, kai baigiasi šventės, palieka jų išpuošiai ir dalyvių komentarai.

Į Los Angeles atvyko Lietuvos prezidentas. Mes jį pagerbėme. Tas yra reikalinga, nepaisant žmonių nuomonių ir įsitikinimų. Visuomenės vadovų pareikštos mintys ar veiksmai taip pat neatstovauja visų lietuvių nuomonėms.

Susitikimai su lietuviomis, kur prez. A. Brazauskas lankėsi, nebuvo išpuodingi dalyvių skaičiumi, išskiriant didžiausią lietuvių susibūrimo vietą – Šv. Kazimiero lietuvių parapiją, kur spalio 1-3 d. švenčių atidaryme su oficialia ir menine dalimi Kauno – Laisvės Alėjos ir išeivijos lietuvių parodas aplankė keli tūkstančiai lietuvių bei amerikiečių svečių.

Susidaręs išpuošis, kad šio telkinio lietuviai prez. A. Brazauskos lankymosi proga susiskaldė į tris grupes: už, prieš ir neutralūs.

Prez. A. Brazauskos susitikime su Los Angeles lietuvių vi-

VYTAUTAS ŠEŠTOKAS

suomene latvių salėje, vakare gatvėje drausmingai piketavo keliolika lietuvių, daugiausia nukentėjusių nuo komunistų arba atvykusių iš dabartinės Lietuvos ir nesutinkančių su ten esama padėtimi.

Demokratijos požymis yra tas, kad visi, pradėdant nuo prezidento ir baigiant eiliniu gyventoju, galime laisvai pasisakyti arba viešai savo nuomones pademonstruoti. Tačiau yra nesuprantamas kai kurių vietos visuomenės veikėjų elgesys, kai jie tų tvarkingų piketuoju adresu paleidžia nemandagias replikas ir juos užgaudinėja.

Baigiant verta pažymėti dar vieną praleistą gerą progą pagarsinti Lietuvą amerikiečių spaudoje.

Los Angeles milijoninio tiražo laikraštis „Los Angeles Times“ savo sekmadienio laidoje turi nuomoninių skyrių, kuriame pasisako savo komentarus, analizuoja ir turi pokalbius su žymiais, Los Angeles lankančiais, asmenimis. Lietuvių renginių vadovai nepasirūpino garsinti Lietuvos vardą amerikiečių spaudoje, turint pokalbį su Lietuvos prezidentu. Tokį straipsnį būtų skaitę milijonai amerikiečių.

Šita užuomina tebūna aktinas ateities, kad nebūtų praleistos progos, naudingos Lietuvos vardo garsinimui

Prez. Algirdas Brazauskas, besilankydamas Los Angeles lietuvių ruoštoje šventėje, užsuko į Šv. Kazimiero parapijos bažnyčią ir uždegė žvakelę, kaip jis sakė, „savo intencija“.

KAZYS BIZAUSKAS:
LIETUVOS ATSTOVAS JAV

PRANAS ZUNDĖ

29

Atstovybė jam atsakė, kad neturinti galimybės bonus supirkinėti, o išmokanti tik prinokusius kuponus, bet šiuo atveju jai pavykė rasti žmogų, kuris sutikęs tą boną iš jo atpirkti. Kadangi tas susirašinėjamas yra išliekantis asmenimis byloje, tai greičiausiai tas žmogus buvo pats K. Bizauskas... Yra toje byloje išliekantis labai jautrus ir nuoširdus A. Dauko padėkos laiškas.

Atstovybės tvarkomas palūkanų mokėjimas pagal kuponus buvo visą laiką tvarkingai ir be pertraukos vykdomas, ir 1921–1932 m. laikotarpyje buvo išmokėta iš viso 9,6 mil. litų (įskaitant ir bankų išmokėjimus Lietuvoje). Tai kelė žmonių pasitikėjimą valstybės įsipareigojimu skolą atmokėti ir todėl bonų kuro vidurkis 1933 m. pakilo iki 93%, o 1939 m. tų paskolos laktų kaina pasiekė beveik 100% nominalinės vertės.

Patykis Lietuvai

Besikuriantiai Lietuvos valstybei vidaus pajamų iš nualinto krašto ir JAV lietuvių išeivių paramos neužteko net ir patiems būtiniausiems valstybės reikalingumams, kurių pirmoje vietoje buvo krašto gynimas nuo priešų. Tad Lietuvos vyriausybės teko ieškoti paskolų užsienyje. Pirmosios didesnės paskolos 1918-1919 m. buvo gautos iš Vokietijos. 1919 m. gegužės 31 d. Lietuva gavo ir pirmąją 200,000 svarų paskolą iš Anglijos, o tų pat metų gruodžio mėn. ir kita 160,000 svarų paskola, už kurią buvo atiduotas Lietu-

vos linų supirkimo monopolis, paskolą davusiemis Anglijos bankams.

Tais pačiais 1919 metais JAV Likvidacinė komisija Paryžiuje pasirašė sutartį su Lietuva, pagal kurią ji pardavė Lietuvai įvairių karui reikalingų reikmenų ir kitokių prekių daugiau kaip už 6,000,000 dolerių sumai. Už tą paskolą buvo mokama 5% palūkanų. Tai buvo daugiausia ginklai ir apranga iš amerikiečių sandėlių Europoje. 1923 m. ir pakartotinai 1924 m. JAV kreipėsi į visus skolininkus, taigi ir į Lietuvą, ragindama reguliuoti skolų grąžinimo klausimą. Iš pabaltiečių pirmieji pradėjo neoficialias derybas tuo reikalu estai. Jie bandė kelti skolos anuliuojimo klausimą, bet amerikiečiai tuojau pat davė suprasti, kad apie tai negali būti jokios kalbos.

Taigi Lietuvos skolos JAV-ems atmokėjimo klausimas tapo aktualus, vos tik K. Bizauskui perėmus atstovo Vashingtono pareigas. Visu pirma K. Bizauskas patarė Lietuvos vyriausybei, kad politiniais motyvais vadovaujantis, Lietuva nedelsių ir nelauktų pakartotinių raginimų, bet pati imtųsi iniciatyvos ir pradėtų tuo klausimu derybas. Lietuva pradėjo ketino siųsti tam reikalui tvarkyti specialią komisiją, bet K. Bizauskui išsiaiškinus su JAV vyriausybe, kad nėra jokios vilties, jog kas nors galėtų išsiderėti ypatingo to klausimo išrišimą, nes JAV vyriausybė tikrai nenorėsianti daryti precedento, Lietuvos vyriausybė nutarė specialios komisijos nesiųsti. Tad derybas teko vesti pačiam K. Bizauskui. Pavyzdžiui buvo pasirinktos suomių ir anglų skolų JAV-ems likvidavimo sutartys, kurios buvo skolinantiems iš iki tol sudarytų sutarčių pačios palankiausios.

1924 m. balandžio mėn. JAV vyriausybė pakartotinai kreipėsi į visas valstybes – skolininkes, kad kartą primindama, jog laikas reguliuoti skolų klausimą. Per-

SKELBTI SU MEILE

Jeigu norime kitiems perduoti tikėjimo turta, reikia pradėti, parodyti jiems meilę. Nors šio sekmadienio skaitinių pamokymai yra ypač taikomi tiems, kurie turi mokomąją rolę Bažnyčioje, mes visi viener ar kitur savo gyvenime turime autoritetą ir turime sąmoningai rinktis, ar juo pataikausime savo egoistiškiems polinkiams, ar ji naudosime kitų žmonių gerovei.

Kaip girdime šį sekmadienį šv. Pauliaus laiške Tesalonikams krikščionims (1 Tes 2:7-9, 13), jis prilygino tą teisingą mokojo autoritetą naudojaną motinos meilei: „Mes jūsų tarpe buvome švelnūs, tarsi motina, globojanti savo kūdikius. Taip jus mylėdami, mes troškome pasidalyti su jumis ne tik Dievo Evangeliją, bet ir savo gyvybę, nes tapote mums be galo brangūs“. Šv. Paulius, kaip ir Jėzus, mokė ne tik žodžiais, bet ir visu savo gyvenimu: tam uždavinui kuo tobuliausiai vykdyti pašventė visą save – nepagailejo nieko, kad žmonės ne tik protu suvoktų, kaip Dievas juos myli, bet ir pajustų, jog prisikėlęs Kristus tebeveikia per savo pasiuntinius, tebekviečia žmones į Šv. Trejybės asmenų tarpusavio meilę, kad savo pasiuntiniuose Kristus tebesiaukia kitų labui.

Šv. Paulius primena Tesalonikos krikščionims, jog, kai jis pasiduro atėjo, pragyvenimą užsidirbo pats (kaip žinome iš Apaštalo Darbų, palapinių siuvelų), tuo jiems, dar asmeniškai nepažįstantiems Kristaus, ryškiausiai parodydamas, kad pas juos ateinanti Kristaus išganymo Evangelija iš tikrųjų yra jiems duodama dovana. (Iš kitų šv. Pauliaus laišku žinome, jog kai šv. Paulius ir jo talkininkai į naujas vietas atėjo skelbti Evangeliją, jie ne visuomet pajėgė užsidirbti visas reikiamas lėšas, ypač kelionėms apmokėti ir į vargą patekusioms bendruomenėms šelpiti. Ir tuomet Paulius rašė laiškus jau tvirtai įsikūrusioms bendruomenėms, prašydamas lėšų naujosioms bendruomenėms padėti. Bažnyčia taip ir šiandien tvarko misijas – kai siunčia misionierius skelbti Evangelijos Jėzaus nepažįstantiems.)

Bet, anot šv. Pauliaus, skelbiant Evangeliją Kristaus nepažįstantiems, yra svarbu, kad Evangelija jiems ateina per jos skelbėją pasiaukojančią meilę. Taip Jėzus nešė išganymo – Dangaus karalystės Evangeliją, taip ją nešė ir jo mokiniai – tad ir mes. Šv. Paulius Evangelijos skelbėją-liudytoją prilygina motinai, kuri su savo kūdikiu net gyvybę dalinasi – ir ne tik gimdydama, bet visą savo gyvenimą pakreipdama savo kūdikio labui. Kristaus skelbiama Evangelija nėra filosofija, kurią galima perduoti logiškais, itikinančiais žodžiais, o dieviškosios meilės apreiškimas, kuri pirmiausia yra suvokiama širdimi ir tik paskui žodžių pagalba gvildenama, apmąstoma, apsakoma, norint giliau ją suprasti.

Kaip girdime skaitinyje iš Senojo Testamento pranašo Malachijo knygos (Mal 1:14, 2:2, 8-10), net ir prieš Kristų Dievas per pranašus barė Senojo Testamento kunigišką Levio luomą, kad jie iškrypo iš kelio, savanaudiškai naudodami kunigišką luomą, kad galėtų pasipelninti iš maisto aukų šventyklose, užmiršdami, kad Dievas ne vien jų Tėvas ir kad Dievo sandora reikalauja, kad jie teisingai mokyti žmones, ko Dievas iš jų nori.

Tiems, kuriuos visuomenė pripažįsta turint ypatingą ryšį su Dievu, visuomet yra pagunda pasinaudoti ta pagarba savo naudai. To neišvengė žydų tautos vadai ir Kristaus laikais, nelengva to išvengti bažnytiniam luomui ir šiandien. Kaip girdime Evangelijoje (Mato 23:1-12), Jėzus norėjo padėti savo apaštalamis išvengti, tad juos mokė: „Nesivadininkite „rabi“, nes turite vienintelį Mokytoją, o jūs visi esate broliai. Nesivadininkite tėvu, nes turite vienintelį Tėvą danguje. ...Kas iš jūsų didesnis, tebinie jums tarnas“.

Šį sekmadienį švenčiantys Reformacijos dieną, daugelis mūsų brolių evangelikų pagal šį Jėzaus pamokymą savo bendruomenių vadų nevadina „tėve“, bet visi, kurie stengiasi Dievo žodį, duota Šv. Rašte, vykdyti, žino, kad krikščionybės esmė yra pasiaukojanti, tarnaujanti, savo gyvybę atiduodanti meilė. O taip mylėti yra ipareigotas kiekvienas krikščionis, ar jis skelbtų Dievo meilę kaip krikščionių bendruomenės vadovas, ar kaip Dievo meilę patyręs žmogus savo artimui.

a.j.z.

duodamas tą žinią Lietuvos vyriausybei, K. Bizauskas vėl ją akino, politiniais sumetimais vaduojantis, nevilkinti to reikalo ir pradėti nors neoficialius pasitarimus. Sykiu jis painformavo vyriausybę apie galimus, pagal jo surinktas informacijas, skolos atmokėjimo variantus ir sąlygas:

„DEL SUKURTIES SĄLYGŲ. Paziūrejus realiai i padėti, galima pastatyti šitokias prognozas. Blogiausias atveju Lietuva gaus suomių sutarties projektą. Tasai projektas savo pagrinde nėra jau toks blogas. Reikia daryti visų pastangų, kad kai kurias to projekto sąlygas pagerinus mūsų naudai. Nors, kaip sakiau, vilties būtų mažai, jei neišrastume ypatingų dalykų, galinčių paveikti i sutarties sąlygų pagerinimą mūsų naudai.“

SKOLOS DYDIS. Atstovybė neturi tikslių žinių apie Lietuvos skolos dydį J.A.V. Visa to reikalo byla pasiūta jau seniai Lietuvon.

Amerikos oficialinių leidinių žiniomis, esame skolingi, nepriskaitant nuosimčių, \$4.159.491,96 + \$822.136,07 = \$4.981.628,03. Bendrai paėmus galima kalbėti apie 6.000.000 dol. Jei būtų kas tos sumos viršaus, tai reikėtų apmokėti pinigais sutartį padarant. Bendrai imant, fonduojamą skolą stengiamasi nustatyti apvaliomis skaitlinėmis.

Už savo skolą mes mokame 5%. Suomiai mokėjo 4½%.

Tad skolos nuosimčiams apskaityti galima rasti šiokių galimybių:

- Prašyti neskaityti nuosimčių nuo visos sumos. Vilties tatau praversti kaip ir nėra. Šitą stadiją perejo ir estų derybos. Žinoma, be pasekmų.
- Prašyti neskaityti nuosimčių nuo „relief“ dalies, o nuo prekių sumos – sumažinti iki 4½%.
- Prašyti sumažinti nuosimtį visai sumai iki 4½%.

MUMS NEMALONI ŽINIA

Per pieno pramonę daugelyje kraštų nuskambėjo žinia, kad 100 tonų pieno miltelių rugėjo mėnesį buvo Bangladesh muitininkų sugrąžinti olandų prekybininkams dėl labai aukštos radiacijos produkto. Buvo pranešta, kad tas pienas yra iš Lietuvos ir kad jo radiacijos lygis buvo penkis kartus aukštesnis už leidžiamą įvežti į tą Azijos kraštą.

Kadangi pieno produktai pasaulio rinkose labai kietai konkuruoja tarp savęs, gamintojai ieško būdų iškelti savo kokybės patikimumą ir prašyti valdžių, kad dėl vienos ar kitos priežasties nebūtų įsileidžiami gaminiai be ypatingų leidimų. Tokiais sumetimais vienas didžiausių JAV pieno ūkininkų kooperatyvų spalio pradžioje kreipėsi į Amerikos vyriausybę, kad mūto įstaigos būtų budresnės ir kad „inspekcijos pajėgumas būtų visai perdirtas tam, kad viešojo sveikata būtų apsaugota nuo tokių užterštų gaminių kaip tie pieno milteliai iš Lietuvos”.

Jonas Pabedinskas

LIETUVIŲ TELKINIAI

LOS ANGELES, CA

LIETUVOS DUKTERŲ VEIKLA

Lietuvos Dukterų draugija Los Angeles pasižymi šalpos ir geradarystės veikloje. Didelė dalis draugijos narių priklausė Šv. Kazimiero parapijos chorui, sekmadieniais po pamaldų parduvinė užkandžius ir kavą, bendrai su visais talkininkais dalyvauja tradicinėse Lietuvių dienose. Sukauptas pajamas dosniai išdalina šalpos reikalingiems čia ir Lietuvoje.

Metiniais renginiais pasižymi geromis programomis ir gardžiais maisto patiekalais. Programos yra atlikę daugiausiai vietiniai scenos menininkai: akt. Ema Dovydaitytė, pianistė Raimonda Apeikytė, muz. Viktoras Ralys, muzikologas dr. William Lockwood, Opera West Co. solistai ir dr. Nandor Domokos, solistai — Janina Čekanauskienė, Antanas Pavaris, Birutė Vizgirdienė, Stasė V. Šimoliūnienė, Los Angeles Vyrų kvartetas (Dabšys, Jarašūnas, Polikaitis, Seliukas), solistai — svečiai iš Lietuvos — jaunas baritonas Juozapaitis, klarnetistas Juozas Narušis ir kt.

Paskutiniuosius kelis veiklos metus Lietuvos Dukterų dėjai dvi kadencijas iš eilės pirminkavo Salomėja Šakienė, Stasė V. Pautienienė ir dabar Regina Gasparonienė. Draugijos narių skaičius, palyginti, tebėra pastoviai gausus, darbingumo nuotaika pakili ir tolerantiška. Laiko žingsniai amžiaus metuose neslopina veiklos pajėgumo. Atsiranda jėgų dirbti, padėti kitiems, nelaimės ištiktus pagosti, su jais sunkumo valandą pabūti. Draugijos siekiai būna įgyvendinti. Naujomis iplau-

PUMMC kooperatyvas pavar-tojo tą įvyki savo propagandai, kad sunkiau būtų įsivežti į JAV-es bet kokius pieno pro-dukto iš Centrinės Europos. Mūsų nelaimei, Lietuvos vardas šiuo metu yra minimas kaip pavyzdys netinkamų produktų rinkoje, kurioje turėtume is-tvirtinti su savo gaminiais. An-tras vertus, turime pripažinti didelę stoką atsakomybės nusi-statymo pas lietuvius eksportuotojus ir olandus tarpininkus. Kaip dažnai pasitaiko, lietuviai kartais mano, kad Vakaruose suklastotų arba netikslių do-kumentų neišaiškina, juo la-biau, jei porą kartų apgavystę pasiseka. Šį kartą ne tik sulaikė, bet tas nesąžiningumas nuskambėjo po visą pasaulį.

Gali būti, kad tie pieno milteliai nėra net Lietuvos gamybos. Kažkas galėjo pasi-naudoti Lietuvoje patvirtintais dokumentais ir parduoti pieną iš Lietuvos arba Ukrainos. Dėl kai kurių mūsų valdininkų ir verslininkų nesąžiningumo nukentė padorūs preky-bininkai ir, žinoma, visa mūsų pieno pramonė.

VAGYS PAGROBĖ SKAT'O GINKLUS

Lietuvos spauda jau kelis kar-tus aprašė neigiamus įvykius SKAT'O veikloje. Gaila, kad ne-tenka skaityti SKAT tarnybo-jė savanorių atliktų valstybei ir žmonėms gerų, reikšmingų darbų. Norisi tikėti, kad jų yra daugiau, negu neatsakingų ar drausmę pažeidžiančių veiks-mų. Kodėl jų nemini Lietuvos pagrindiniai dienraščiai?

Apie paskutinį SKAT skanda-lą — ginklų vagystę, kurioje dalyvavo ir 5 savanoriai, rašo „Lietuvos aidai“ 10.12 laidoje. Vladas Sutkus rašo, vagys jau sugaudyti, bet pagrobti ginklai dar nesurasti. Atrodo, kad ir saugyklose SKAT ginklai ne-saugūs.

„Rugėjo pabaigoje iš Kauno SKAT rinktinės Aleksoto kuo-pos pagrobta 18 automatų, 500 šovinių ir keli durklai. Policija ir patys savanoriai jų tebe-iesko. Tyrimą apsunkina tai, kad vagystę kurį laiką buvo slepiama ir išaiškėjo tik po kelių dienų, per patikrinimą. Pri-taikius prevencinio suėmimo įstatymą, dėl šio nusizengimo sulaikyta apie 20 žmonių. Penki iš jų — vogę savanoriai, 2 — gruzinai, atstovavę ginklų pirkėjams; likusieji — įvairūs tarpininkai ar kitaip susiję asmenys. Tyrimui vado-vaujantis Kauno policijos parei-gūnas bendrauti su žurnalistais nesutinka, tačiau sakė, kad laikui bėgant galimybių ginklus susigrąžinti vis mažėja. Polici-ja kažką veikia, tačiau viską la-bai slepia. Minėtas pareigūnas net paprasė laikraštyje ne-minėti jo pavardės, kad

nesužinotų nusikaltėliai, kurie irgi nesnaudžia.

Iš kitų šaltinių pavyko sužinoti: 20 pagrobų automatų tikrai turėjo patekti į vieną iš pietų respublikų, greičiausiai į Gruziją. Vienas iš sulaikytų gruzinų gyvena Lietuvoje jau keli metai ir turi čia gana plačių ryšių. Atrodo, kad vogta norint pasipelninti, nes vienas „vamz-dis“ juodoje rinkoje kainuoja maždaug 1500 JAV dolerių, o ginklų grobikai — jauni vyrai, turėję materialinių sunkumų. Ir sandėris užsitęsė, ir vagystė buvo techniškai negrabi, todėl kaltininkai surasti gana greitai. Du iš dvidešimties pagrobų ginklų jau sugrąžinti, nes vagys pinigų iš karto negavo ir du paskutinius automatus buvo pasilikę.

Sulaikytieji parodymus teikia labai nenoriai, dabartinė ginklų laikymo vieta kol kas nežinoma, bet, pasak neoficialių šaltinių, automatai dar tebėra Lietuvoje, nors jau paskirstyti po keletą vienetų ir paruošti išgabenti.

Tikimės, kad policija po slap-tumo skraiste dirba iš tikrųjų.

Ar verti tarnauti krašto apsaugos ginklų vogę ir gruzinams juos pardavę savano-riai? Ar SKAT'o priesaika nieko nereikšminga? SKAT'o padėtis yra analogiška atsikuriančios Lietuvos Sąjūdžiui, į kurį susi-rinko patriotai, saugumiečiai ir kagebistai. Laimeję Sąjūdžio „daugumą“ Aukščiausioje Tary-boje, ją ir jos pirmininką nu-vertė kaip traukinį nuo bėgių, vedančių į šviesesnę ateitį.

Br. J.

Studentai savanoriai Lietuvos SKAT'o pulkuose, broliai Andrius ir Vilius 1992 m.

We Ship UPS 312-434-9766
Užsiimam maisto tiekimu (catering)
talman
delicatessen
Skaniausi lietuviški gaminiai
2624 West 69th Street, Chicago, IL 60629

LIETUVOS AIDAI

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Nuo trečiadienio iki penktadienio,
8:30 v.v. — 9:00 v.v.
Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM banga.

Adresas: 511 So. Norton Ave.
Willow Springs, IL. 60480.
Tel.: (708) 839-2511. Tel.-FAX (708) 839-0870

ATMETA EUTANAZIJĄ

Didžiosios Britanijos gydytojų susivienijimas „British Medical Association“ savo metiniame kongrese aiškia balsų dauguma pasisakė prieš eutanazijos lega-lizavimą. Pasataruoju metu diskusijas šia tema šalyje buvo sukėlus „Voluntary Euthana-sia Society“ kampanija bei teis-mo nuosprendis gydytojui dr. Nigel Cox, kuris sunkiam ligo-niui jo prašymu davė „mirtiną švirkštą“. Gydytojų neigiamas nusistatymas eutanazijos lega-lizavimo atžvilgiu — ko reika-lauja įvairios grupės — šio-mis sąlygomis yra labai reikšmingas.

Etikos komisijos pirmininkas kongrese išsamiai aptarė euta-nazijos temą ir įvertino vadinama-ją „mirtį iš malonės“, „ne-paisant motyvų ar gerų ketini-ų“, kaip žmogžudystę. Jo pa-siūlymui pasakyti „ne“ tokiai visuomenėje plintančiai tenden-cijai pritarė didžioji kongreso narių dauguma. Neigiama gy-dytojų laikysena eutanazijos atžvilgiu įtvirtinta ir parlamen-tui skirtoje asociacijos ek-spertizėje.

• 1789 m. rugėjo 29 d. JAV Karo ministerija suformavo pirmuosius valstybės karinius dalinius — iš viso 700 vyrų!

Kalėdos artėja!
SUTEIKITE DŽIAUGSMO
GIMINĖMS LIETUVOJE
☒ AIR CARGO
☒ SIUNTINIAI LAIVU
☒ DOLERIŲ PERSIUNTIMAS
SIUNTINIAI PRISTATOMI BE MUITŲ
atlanta IE, Inc.
2719 West 71st Street, Chicago, IL, 60629
tel. (312) 434-2121 ; 1-800-775-SEND

AMERICAN TRAVEL SERVICE
9439 S. KEDZIE AVENUE
EVERGREEN PARK, IL 60642
TEL. (708) 422-3000
FAX (708) 422-3163
Jau daugiau, negu 25 metai, kai mūsų agentūra organizuoja grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir kitus kraštus geriau-siomis kainomis. Maloniai ir sąžiningai jus aptarnausime. Informa-cijai skambinti: 1-708-422-3000. Darbo val.: pirmad., antrad., ketvd. ir penktid. 9 v.r.—5 v.p.p. trečd. 9 v.r.—7 v.v.

City Center GT-International

PLB IR LIETUVOS KULTŪROS MINISTERIJOS PAVEDIMU OFICIALI
KELIONIŲ AGENTŪRA TVARKYTI IR KOORDINUOTI KELIONES Į
1994 DAINŲ ŠVENTĘ LIETUVOJE.

Kviečiame **VISUS** pasinaudoti SPECIALIAI NUPIGINTOMIS LĖKTUVŲ BILETŲ
KAINOMIS Į DAINŲ ŠVENTĘ!

SIŪLOME:

Septynių (7), dešimties (10) ir keturiolikos (14) dienų maršrutus po Lietuvą. Keturiolikos (14) ir septyniolikos (17) dienų maršrutai po Pabaltijį. Pavienius ir grupinius maršrutus pagal jūsų pageidavimus. Viešbučių rezervacijas. Plataus pasirinkimo transportas: keleiviniai automobiliai — Cadillac Seville, Cadillac El Dorado, Audi, Ford T-Bird, mini-autobusai (vans) Ford Aerostars, Toyota, Dodge ir Mercedes — Benz autobusas.

Visos mūsų raštinės Lietuvoje yra pasiruošę suteikti jums įvairias turizmo paslaugas. Reikalui esant, galite kreiptis: **VILNIUJE, KAUNE, KLAIPĖDOJE, ŠIAULIUOSE IR PANEVĖŽYJE.**

Lietuvos Kultūros ministerijos pavedimu, **geriausi bilietai į visus 1994 DAINŲ ŠVENTĖS** renginius bus platinami sausio mėnesį tik per mūsų agentūrą.

Atstovaujame visas akredituotas pasaulio oro linijas. Jums pageidaujant, galime išrašyti lėktuvo bilietus mūsų raštinėje Vilniuje. Apmokėjimas gali būti Amerikoje, arba Lietuvoje. Garantuojame žemiausias kainas ir užtikrintą patarnavimą.

Visais kelionių reikalais — bilietais, atstogomis po visą pasaulį, kelionėmis laivu, traukiniu, lėktuvu — kviečiame kreiptis į mus ir mes maloniai ir profesionaliai aptarnausime visose mūsų raštinėse.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
9525 SOUTH 79TH AVENUE
HICKORY HILLS, ILLINOIS
60457

TELEFONAI: (708) 430-7272
TELEFAX: (708) 430-5783

Member

ASTA

American Society
of Travel Agents

City Center GT-International
GEDIMINO PROSPEKTAS NR. 37
VILNIUS, LIETUVA

TELEFONAI: (370) 2-223-147
2-223-154

TELEFAX (370) 2-223

Midland Federal
Savings and Loan Association
75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Apdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
(708) 598-9400

Buvusios čikagietės Sigutė Mikutaitytė ir Nijolė Sparkytė dainuoja Los Angeles Lietuvių dienų programoje.

Vytauto Didžiojo Kultūros muziejaus rūmuose Kaune 1935 m. spalio 20 d. Iš dešinės: Mykolas Račkus (tėvas, knygnešys), dr. Aleksandras Račkus, prof. Eduardas Volteris, Kazė Račkutė-Šatinskienė, dr. Račkus sesuo.

PRASMINGA IŠEIVIJOS LIETUVIO VEIKLA LIETUVAI

A. M. Račkus 100-sioms gimimo metinėms paminėti

„Lietuvos aidas“ 1935 metų 246-me numeryje išspausdino straipsnį antrašte „Dr. Račkus muziejus tikrai pasilieka Lietuvoje“. Jame buvo rašoma: „pirmo pasaulio lietuvių kongreso proga į Kauną atgabentas iš Amerikos dr. Račkus užsienio lietuvių kultūros ir numizmatikos muziejus pasiliks Lietuvoje... Muziejų perims Švietimo ministerija...“

Muziejinė kolekcija, apie kurią rašoma laikraštyje, buvo labai įvairi. Ją sudarė etnografijos, numizmatikos, geologijos, mineralogijos, archeologijos, spaudos, stragistikos ir kitokių įvairių laikų, muziejinę vertę turintys, daiktai iš visų pasaulio kraštų.

Čekiškės į Ariogalą, jaunas Aleksandras Račkus lankė Ariogalos pradžios mokyklą, o nuo 1905 m. iki 1907 m. mokėsi Kauno „Aušros“ gimnazijoje. Tuo metu netoli Ariogalos, savo Plembergo dvare, gyveno žinomas praeities tyrinėtojas, archeologas ir dailininkas Tadas Daugirdas. Jis, be įvairių archeologinių ir etnografinių daiktų, buvo surinkęs ir saugojo nemažai monetų bei medalių. 1907 metais, istėjęs Kauno miesto muziejų, savo rinkinius jis padovanojo šiai įstaigai. Galima manyti, kad ir pirmoji jaunojo Aleksandro pažintis su kolekcionavimu, o gal ir jam pomėgis, įvyko susidomėjus T. Daugirdo rinkiniais.

1910 metais atvykęs į Ameri-

metų, steigėjų. Priklausė Amerikos numizmatų sąjungai, New Yorko numizmatų draugijai, Čikagos monetų klubui, Čikagos istorikų ir kitoms draugijoms. 1938 metais, gyvendamas Lietuvoje, A. Račkus buvo vienas lietuvių-amerikiečių draugijos steigėjų ir valdybos narys.

Atvežus kolekciją į Lietuvą ir didžiąją jos dalį perdavus Vytauto Didžiojo kultūros muziejui (dabar Valst. M. K. Čiurlionio dailės muziejus), Aleksandras Račkus buvo paskirtas šio muziejaus istorijos skyriaus vedėju. Pareigas ėjo nuo 1936 m. spalio 1 d., iki 1938 m. balandžio 1 d., vadovaudamas tolimesniam atvežtųjų istorinių vertybių tvarkymui ir sistemimui.

Prasidėjus pirmajai sovietų okupacijai, 1940 m. rudenį grįžęs į JAV, iš naujo ėmėsi organizuoti Lituanistikos muziejų, kuriame vėl sukaupė daug lituanistinės, numizmatinės bei archeologinės medžiagos.

Nesiimant plačiau nagrinėti tokia įvairiapusiška A. Račkus kultūrinę veiklą bei charakterizuoti Lietuvai perduotųjų rinkinių, norėtumėm kiek apibūdinti į Valst. M. K. Čiurlionio dailės muziejų petekusią numizmatikos kolekciją.

Iš 51,817 vienetų Vytauto Didžiojo Kultūros muziejui 1936 m. perduotų eksponatų, 29,253 vienetai buvo priskirti numizmatikai. Jų charakteristika, geografinė, laikotarpis yra neapšakomai įvairus. Tai įvairiausių pasaulio šalių, pradedant Lietuva ir baigiant Okeanijos salomis, ir įvairiausių laikotarpių, pradedant Senųjų Kinijos dinastijų epochomis ir baigiant naujaisiais laikais, įvairių medžiagų ir įvairių formų pinigai: monetos ir banknotai.

Senovės Egipto metaliniai pinigai, antikinės Graikijos drachmos, Romos imperijos denarai, Bizantijos bizantinai, Arabų dirhemos, Senovės Rytų Kraštų, Aukso ordos ir kryžiuočių bei Livonijos ordino pinigai. Savaip idomūs kauliniai ir žvariniai žuvies, peilio, kasto, rakto ir kitokių formų Kinijos pinigai.

Unikalūs pirmųjų tautų pinigų (2,780 vnt.) rinkinys. Tai įvairiaspalvių stiklo karoliukų ir kriauklių nėriniai-vampūmai, inagai iš titnago, geležies, medžio bei kaulo. Visa tai buvo naudojama kaip mainų priemonės. Šie „pinigai“ į A. Račkus rinkinius pateko iš Melanezijos, Mikronezijos, Naujosios Zelandijos ir Polinezijos salynų, Rinkėjas dėmėjęs ir senųjų Amerikos gyventojų atekų, inkų, majų kultūros paminklas. Yra surinkta akmeninių ir terakotinių pyplių, skulptūrinių galvūčių,

įvairių formų strėlių antgalių, medžioklės ir darbo įrankių.

Afrikos tautų (Angolos, Etiopijos, Dramblio Kaulo kranto, Kamerūno) kultūros ir meno paminklams atstovauja varinės apyrankės ir apykaklės, darbo įrankiai.

Šiuo metu saugomos muziejuje retų lietuviškų monetų kolekcijos pagrindą irgi sudaro A. Račkus rinkiniai. Jau 1925 m. jo turėta 882 skirtingų unikalų lietuviškų monetų kolekcija tuo metu buvo viena didžiausių pasaulyje. Buvo surinkta tokių retybių, kaip Žygimanto Augusto be pažymėtų metų pusgršiai, 1566 m. satyriniai trečiojai, 1547 m. šeštojai, 1565 m. taleriai (2 vnt., kurių su tokia data neturi nė vienas pasaulio muziejus) ir t.t.

Medalių rinkinyje nemažas kiekis XVII-XIX a. Lietuvos, kitų Europos valstybių bei JAV medalistų darbų, sukurtų įvairiems istoriniams įvykiams ar žymiesiems asmenims atminti bei pažymėti. Iš Lietuvos medalistų darbų yra labai vertingas ir meniškas XVI a. medalis su Stepono Batoro bareljefiniu portretu, atliktas Vilniaus medalisto, žymėjusio save monogramą „PP“, 1610-1652 m. Vilniuje dirbusio medalių meistro H. Trilnerio darbas, skirtas karaliui Vladislavui Vazai, nežinomo autoriaus medalis, skirtas Karolinai Radvilaitėi ir kt.

Iš tų pačių rinkinių į muziejaus fondus pateko ir žymaus Amerikos skulptoriaus-medalisto V. D. Brennerio (1871-1924) medaliai ir plaketės.

Išveiktas lietuvių Aleksandro Račkus atliktas didelis, reikšmingas ir gražus darbas tėvynėi buvo įvertintas. Už nuopelnus Lietuvai 1935 m. jis buvo apdovanotas Vytauto Didžiojo III laipsnio ordinu, o 1939 m. Šaulių Žvaigždės medaliu.

Algirdas Kvedaras

Valst. M. K. Čiurlionio dailės muziejaus Numizmatikos skyriaus vedėjas

KVIETIMAS EITI LIETUVOS KELIU

Maironėčių draugija šiuo metu yra viena veikliausių, Lietuvos moksleivį sutelkusių, organizacijų. Idomu, kad ši draugija neturi narių sąrašų ar įstatų, bet yra laisvanoriška, kūrybinė, literatūrinė, kraštotyros draugija, į kurią jaunimas ateina tuomet, kai nori ką nors veikti.

Maironėčiai įsteigė 1989 metais spalio 28 dieną (taigi, prieš ketverius metus) Maironio lietuvių literatūros muziejų, Kaune. Dabar draugijos būreliai veikia net 60-tyje Lietuvos mokyklų. Maironėčius remia ir globoja Kultūros ir švietimo ministerija, rajonų kultūros bei švietimo skyriai, Maironio draugija, žymūs Lietuvos meno ir mokslo žmonės, bet už vis labiausiai – lietuvių kalbos ir literatūros mokytojai. Jie stengiasi savo mokiniams įdiegti meilę poetui, tikrosioms gyvenimo vertybėms ir kūrybai. Jaunimas, susipažinęs su Maironio gyvenimu bei kūryba, stengiasi, savo ruožtu, geriau pažinti Lietuvos istoriją ir kultūrą, ugdyti meilę gimtajam kraštui, lietuvių kalbai.

Maironėčiai, kaip skautai ir ateitininkai, ruošia vasaros stovyklas, kuriose norėtų susilaukti ir išeivijos lietuvių jaunimo. Stovyklų vyksta vietovėse, kurios yra kaip nors susijusios su Maironiu: Betygaloje, Krekenoje, Troškūnose, Dieveniške. Apie šias Rytų Lietuvos vietas jie aprašo savo kūrybai skirtame draugijos leidinyje, kuris pavadintas „Sandrava“ – t.y. upelės, kuri teka Maironio tėviškėje, vardu.

Muz. Virginijus Barkauskas prie vargonų Viešpaties Atsimainymo bažnyčioje Maspeth, NY.

TALENTAS, KURĮ VERTA IŠGIRSTI

Pokalbis su muzikos magistru Virginijum Barkausku

Ne per seniai iš Lietuvos atvykęs Virginijus Barkauskas vargonininko pareigas pradėjo eiti lietuvių Viešpaties Atsimainymo parapijos bažnyčioje, Maspeth, NY. Siekdamas magistro laipsnio, vargonus ir bažnytinę liturgiją studijavo St. Joseph's kolegijoje, Rensselaer, IN. Jam ten studijuojant, jį pavadavo jo žmona, pianistė Asta Barkauskienė. Praėjusią vasarą, po ilgų ir intensyvaus darbo pareikalavusių studijų, jas apvainikavo magistro diplomu. Apie Virginijų jo prof. Gerhing sakė: „Tai talentas, kurį verta išgirsti“.

Grįžęs į New Yorką prie savo tiesioginių pareigų, pradėjo ruošti koncertams (koncertu Lietuvoje, o ir čia, Amerikoje, turėjo ir anksčiau).

Pirmasis, podiplominis koncertas įvyko spalio 16 d. lietuvių Apreiškimo parapijos bažnyčioje, Brooklyn, NY. Koncerte atliko J. S. Bach, Fr. Couperin, P. Gerhing, Ch. M. Widor, V. Persichetti, Ch. Ives ir L. Vierne kompozicijas.

Aplankiau Virginijų Barkauską ir pakviečiau pašnekesiui.

– Pirmiausia papasakokite apie savo vargonų muzikos studijas. Kur ir pas ką studijavote?

– Vargonų muzikos pradėjau mokytis prieš penkerius metus Lietuvos valstybinėje konservatorijoje (dabar Akademija) profesorius Leopoldo Digrio klaseje. Išklaušęs ketverių metų kursą, atvykau į JAV, kur studijas tęsia Juozapo kolegijoje, Rensselaer, IN, pas dr. Philip Gehring.

– Dabar Lietuvoje nemažai vargonininkų, kurie vargonų studijas jau yra baigę, arba dar tebestudijuoja. Jų tarpe – daug moterų. Kokia būtinai priežastis ten vargonams moterų rodumu susidomėjimu?

– Lietuvoje vargonininkų tarpe yra daug moterų, tačiau tai nėra blogai, kad vargonais groja ir moterys. Tačiau vyrų stoka pasižymi ne tik vargonų klase, bet visa Muzikos Akademija ir kitos muzikos mokyklos. Pvz. fortepijono klaseje, mano kurse, buvo 15 studentų. Aš ten vienintelis atstovavau vyrams. Tačiau, atidarius savarankišką vargonų klasę Muzikos Aka-

demijoje, vyrų gerokai padaugėjo. Kaip bus ateityje – galima tik spėti. Tačiau moterys gerai, o kartais ir geriau už vyrus groja bei dirba kitą muzikinį darbą.

– Vargonininkų – nemažai. Ar jie turi pakankamai lietuviškų vargonams kompozicijų ir kurie kompozitoriai jas rašo?

– Vargonams kompozicijų, iš tiesų, nėra gausu. Tačiau Lietuvos kompozitoriai jas rašo ir yra sukurta kūrinių, randančių atgarsį vargonininkų tarpe. Prieškarinės Lietuvos profesionali vargoninė muzika nėra gausi. Tik J. Naujalis laikais pradėjo vystyti profesionalūs vargonų menas. Dabar, maždaug prieš dvidešimt metų, Lietuvoje vyko dideli pasaulinio masto vargonininkų koncertai. Taip pat ir Vilniaus konservatorijos klase išugdė gerų profesionalų. Lietuvos jaunieji kompozitoriai pradėjo rašyti ir vargonams. Kiek anksčiau rašė J. Juzeliūnas, Barkauskas (ne mano giminitis) ir kiti. Vėliau Marti-naičio, Bartulio, Kutavičiaus, Makičino kūryba papildė vargoninės muzikos kraitį.

– Kodėl Jūsų koncertų programose lietuviškų kompozicijų nesimato?

– Netiesa, kad mano koncertų programose nėra lietuviškos muzikos. Esu ne kartą į programas įjungęs Algirdo Briliaus kompozicijas. Šiuo metu su dideliu susidomėjimu pradėjau ruošti Vakarų Lopo sonatą. Tai labai idomus kūriny, ir tikiu, kad sėkmingai reprezentuos lietuviškai muzikai kitų, pasaulinių kompozitorių tarpe mano lietuviškos programose.

– Koncerto programoje, kurį atlikote Apreiškimo parapijos bažnyčioje, Brooklyn, NY, iš šešių veikalų net penki priklausė šio šimtmečio kompozitoriams. Ar tai atsitiktinumas, ar jie Jums artimesni?

– Taip, net penki kūrinių yra naujesnės muzikos. Dar galima pastebėti, kad iš tų penkių – trys atstovauja JAV kūrybai. Tai dėsninga ir susiję su mano studijomis Šv. Juozapo kolegijoje. Be abejonės, man buvo labai idomu kuo daugiau susipažinti su amerikiečių muzika. Mano paties prašymu ir mano vargonų dėstytojo pasiūlymais, paėmiau keletą amerikiečių kompozicijų, kurios man labai patiko, ir aš jas laiku savo repertuare.

– Kurį iš pasaulinių kompozitorių labiausiai mėgstate?

– Iš pasaulinių autorių man arčiausias J. S. Bachas. Šiuo metu esu susizavėjęs Charles Tournemire kūryba.

– O iš lietuvių?

– Sunku pasakyti apie lietuvišką labiausiai patinkantį autorių. Nėra tokio, kuris būtų vienintelis pirmoje, išskirtinoje vietoje. B. Kutavičius, B. Bajoras man artimi savo muzika, kalbant apie kūrybą apimam.

– Tikiu, kad šis Jūsų koncertas Apreiškime nebus paskutinis. Ar jau esate numatę jį daugiau, jei taip, tai kur?

– Koncertas Apreiškime nėra paskutinis. Tai tik, šiame sezone, pirmutinis. Dar šiais metais turėsiu keturis vargonų koncertus. Trys iš jų – New York bažnyčiose ir vienas – Crookston, North Dakota, katedroje. Eilė koncertų yra suplanuota po Naujų Metų. Taip pat daugelis dar planuojami. Taigi dar šie metai, o ir ateinantieji, atrodo, bus labai įdomios darbo metai.

– Atsisveikindamas su vargonų solistu Virginijum Barkausku, dėkojau už pokalbį ir linkėjau geros sėkmės ateityje.

P. Palys

Zygimanto Augusto taleris (1565 m., sidabras) iš A. Račkus kolekcijos.

Šio unikalaus, nepaprasta įvairove pasižyminčio, istorijos ir kultūros eksponatų rinkinio atgabenimas iš užjūrio ir eksponavimas Kaune Vytauto Didžiojo universitete, o po to ir Vytauto Didžiojo Kultūros muziejuje buvo didelis įvykis 1935 metų Lietuvos kultūriniam gyvenime. Apie tai plačiai rašė tuometų „Lietuvos aidas“, „Naujoji Romuva“, „Židinys“, „Pavasaris“, „Literatūros naujienos“, „Karys“ ir kiti laikraščiai bei žurnalai.

Švietimo ministerija, įgijusi rinkinį, paskirstė pagal profilį atitinkamoms Lietuvos kultūros ir mokslo įstaigoms. Didžiausia dalis (51,817 vienetai) buvo perduota Vytauto Didžiojo Kultūros muziejui, kiti eksponatai pateko į Vytauto Didžiojo universiteto mineralogijos, geologijos, zoologijos kabinetų, VDU biblioteką ir kitur.

Prisiminti šį unikalų JAV surinktą rinkinį paskatino Aleksandro Račkus asmenybė, kurio gimimo 100-ųjų metinių jubiliejų šiais metais minime.

Aleksandras Račkus gimė 1893 m. birželio 7 d. Čekiškėje, knygnešiu Mykolo Račkus ir Petronėlės Povilaitės-Račkusienės šeimoje. Tėvas Mykolas buvo kilęs iš Kedainių apskritys, Ariogalos valsčiaus, Pagausančio kaimo, motina Petronėlė užaugo Vilkiųje. Tėvams persikėlus gyventi iš

ka, Aleksandras Račkus kurį laiką dirbo audimo dirbtuvėse, o 1912-1913 metais mokėsi Šv. Lauryno kolegijoje Montrealyje, Kanadoje. Mokydamasis kartu dirbo asistentu-konservatoriui Šv. Lauryno muziejuje.

1914 metais tęsė mokslą Šv. Kryžiaus kolegijoje Worcester, 1915 metais – Loyolos universitete sociologijos fakultete, 1919-1920 metais medicinos fakultete. 1922 metais Čikagoje baigė medicinos mokslus ir, gavęs diplomą, vertėsi gydytojo praktika.

Dar besimokydamas, pradėjo aktyviai dalyvauti visuomeninėje lietuvių išeivių veikloje. 1912 metais įstojo į Lietuvos Vyčių organizaciją, 1914 metais įėjo į šios organizacijos Centro valdybą, buvo vienas „Vyčio“ žurnalo steigėjų, o 1915-16 metais pirmasis redaktorius. 1916-17 metais leido ir redagavo prieš laisvamanių humoro žurnalą „Laisvamanių žiedus“.

Bendradarbiavo „Aušrinėje“, „Biteleje“, „Darbininke“, „Dirvoje“, „XX Amžiuje“, „Kosmose“, „Naujojoje Romuvoje“, „Tautos praelyje“, „Trimite“, „Drauge“ (nuo 1922 m. buvo šio laikraščio sveikatos skyriaus redaktorius) ir kitur. Rašė Lietuvos istorijos, numizmatikos, medicinos klausimais. Buvo vienas lietuvių numizmatikos ir istorijos draugijos, įkurto 1917 metais Čikagoje ir veikusios iki 1936

Lietuvoje įsteigė maironėčiai vienos savo šventės metu.

Jaunimas jiems parašytų. Galbūt aukštesniųjų lituanistinių mokyklų mokiniai, paskatinti savo tėvelių ir mokytojų, galėtų tai lengviausiai įvykdyti, užmezgant abipusiškai idomų ir naudingą bendradarbiavimą.

Rašinėlius, mintis ir kūrybą prašoma siųsti Maironėčių draugijai, c/o Švietimo centras, Butlerienės 3, Marijampolė, Lithuania.

Ritėnė Rudaitienė

JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba
Informacijos Skyrius
7311 Douglas Circle, La Palma, CA 90623
• tel. (714) 521-8694 • fax (714) 521-1210

APSKAITA LIETUVOJE

Kelionėje Lietuvoje rugpjūčio mėnesį pabėjęs daroma pažanga ekonomikos metodikoje. Anksčiau mažai kas nusimanė apie verslo planus (business plans), kuriuos būtina sudaryti prieš pradedant ekonominį projektą ar prašant paskolos iš bankų. O dabar yra individų ir bendrovių, kurios gali padėti tokius planus sudaryti už atlyginimą, jeigu pats verslininkas nesugeba. Taip pat daroma pažanga apskaitos srityje. Apie tai rašo šio straipsnio autorė ekonomikos daktarė, Vilniaus universiteto docentė Zina Gaidienė. Autorė yra reta Lietuvos apskaitos specialistė, nes aktyviai domisi ir skaito vakarietiškos apskaitos periodiką jau apie 10 metų. Paskutiniu metu dr. Gaidienė skiria daug laiko vakarietiškos apskaitos plėtojimui Lietuvoje per leidinius, paskaitas ir kaip konsultantė vakarietiškos apskaitos pritaikymo projektuose. Pavyzdžiui, ji konsultavo Kauno „Inkaro“ bendrovę, įvedant vakarietišką apskaitą; bendrovė su 1,000 darbininkų gamina guminius sportinius batukus ir vaistams švirkštus. Ji taip pat kviečiama kaip ekspertė, Seimui ir Vyriausybei rengiant normatyvinius ir įstatyminius apskaitos dokumentus.

Dr. Zina Gaidienė, dr. Dalė Poškaite ir Irena Petruškevičienė šiuo metu stažuojasi Čikagoje De Paul universitete. Asmenys, interesuoti apskaita Lietuvoje, gali kreiptis į dr. Gaidienę telefonu (312) 362-5051 darbo valandomis. (EK)

Rugsėjo 14 d. oficialiai pradedo prekybą akcijomis Valstybinėje vertybinių popierių biržoje. Akcijos — kol kas vieninteliai oficialūs investiciniai vertybiniai popieriai Lietuvoje. Diena ašiai paskelbė, kad parduodančių akcijas tą dieną buvo kur kas daugiau negu jas perkančių. Kokia šios biržos ateitis ir kokia bus finansinių investicijų perspektyva Lietuvoje — dar sunkiai prognozuojamas dalykas. Šiame straipsnyje aš noriu paliesti tik vieną biržos ir litų finansinių reikalų sėkmės aspektą. Tai finansinė informacija apie įmones, kurias remiantis, bus daromi ekonominiai sprendimai.

O kokia finansinė informacija

Doc. Zina Gaidienė

yra dabar prieinama investorui Lietuvoje? Valstybinės vertybinių popierių biržos dalyviai privalo parengti savo veiklos prospektą-apžvalgą. Ir tai yra bene vienintelis oficialus informacijos šaltinis, nes patikimų finansinių tarpininkų, analitikų, prognozuotojų Lietuvoje dar nėra. Dar nėra rengiamos ir oficialiai nėra prieinamos investoriams metinės įmonių finansinės ataskaitos (pelno ataskaita, sąskaitų balansų lentelė, pinigų srautų ataskaita). Šiuo metu dar tik kuriami metinių finansinių ataskaitų rengimo standartai. O birža jau veikia. Aš manau, kad nuo 1994 metų standartai įsigalios. Tikiu, kad greitai turėsime ir finansinės apskaitos principus, kuriais remiantis, visos įmonės vienoda metodika apskaičiuos savo pajamas, išlaidas, pelną, vienodai vertins reiklinojamą turtą, atsargas.

Tačiau neturime tikrai profesionalių auditorių, kurie patvirtintų finansinės informacijos teisingumą, ir neatrodo, kad greitai turėsime. O tikimybė, kad oficialiai pateikiama informacija gali būti neteisinga, yra tikrai didelė, nes pagal daug metų galiojusią radiją buvo tiesiog įprasta klastoti ataskaitas, žmonės prie to yra pripratę. Kiekviena vietinis investorius, ypač jeigu jis yra ekonomistas, suvokia, jog remtis įmonių pateikta informacija yra tikrai pavojinga. Todėl dažnas paprasčiausiai ją nesinaudoja. Užsienio investitoriai, įpratę prie gausybės patikimos informacijos, prie kvalifikuotų finansinių patarėjų, gali nedrįsti pirkti „katės maiše“. Visa tai yra didelis stabdis biržos plėtrai ir stambesniems investicijoms. O kokia tikimybė, kad netrukus šias problemas bus galima išspręsti, kas daroma jau dabar? Pirmas žingsnis jau žengtas —

nuo 1993 metų įsigaliojo naujas buhalterinės apskaitos įstatymas, reikalaujantis tvarkyti apskaitą pagal tarptautinius apskaitos standartus ir Europos Bendrijos direktyvas. Įgyvendinus šiuos reikalavimus, Lietuvos apskaita įeity į pasaulinės apskaitos sistemą. Tai sudarys sąlygas remtis pasaulio patyrimu ir leis sparčiau racionalizuoti buvusias tarybinės apskaitos sistemą. Reikia pažymėti, kad prieškarinio Lietuvoje veikė europietiška apskaitos sistema.

Antras žingsnis — susilaukėme užsienio pagalbos ir paramos. Ji jaučiama įvairiose srityse. Džiaugiuosi, kad naujos įmonių apskaitos sistemos kūrimo iniciatorių Lietuvoje ir rėmėjų yra Montrealio Concordijos universitete dirbantys mūsų tėvynainiai apskaitos profesorius Henry Dauderis. Atvykęs Lietuvoje 1991 metais, jis suorganizavo vasaros mokyklą Kauno Vytauto Didžiojo universitete, 4 savaitių intensyvaus apskaitos mokymo kursų baigė per 30 didžiausių Kauno įmonių ir organizacijų vadovaujantys apskaitininkai, Finansų ministerijos specialistai, universiteto dėstytojai. Pirmą kartą lietuviai buvo supažindinti su rinkos apskaitos pagrindais. Čia gimė mintis intensyvaus apskaitos mokymo kursų kartoti tokius kursus dirbantiems apskaitos darbuotojams ir naudoti H. Dauderio parengtą metodiką. Trys H. Dauderio mokiniai per maždaug dvejus metus „Finansų apskaitos“ kursą vien firmoje „Apskaita“ dėstė daugiau kaip 500 žmonių. Daugiausia klausytojų buvo iš privačių įmonių ir bendrų su užsienio įmonėmis darbuotojų.

Šiais metais Pasaulio lietuvių mokslo, kultūros ir švietimo centras Kaune išleido lietuvių kalba H. Dauderio vadovėlį (I dalį) „Finansų apskaita“. Tai pirmas, lietuviškai parašytas, rinkos apskaitos vadovėlis aukštosios mokyklos. Šio vadovėlio vertimo ir lietuvių kalba teises nemokamai parūpino profesorius H. Dauderis. (Dr. Gaidienė buvo vadovėlio ir lietuvių kalbą mokslinė redaktorė. — EK)

Kita didelė dovana Lietuvos apskaitininkams — Atviros Lietuvos fondo (tai Soros fondo padalinys Lietuvoje) finansuojami kursai apskaitos dėstytojams, kurie vyko šiuo metu kovo-birželio mėn. Vilniaus universitete. Į kursus atvažiuojo žymiausi apskaitos specialistai iš įvairių JAV universitetų (Pietų Floridos, Texas, Pensilvanijos, Portland, DePaul, Virginijos). Jie atgabeno ne tik puikius apskaitos vadovėlius, kurie atiteko kursų klausytojams, bet ir daug vertingų metodinės medžiagos. Mokymas buvo labai intensyvus — per 18 savaičių išklaukėme keturis finansų ir vadovavimo apskai-

tos, po vieną audito, informacinių sistemų, tarptautinės apskaitos ir verslo teisės kursus. Atviros Lietuvos fondas šiuo metu taip pat finansuoja 10 šiuos kursus baigusių stažuotes JAV universitetuose.

Kuo išsiskyrė kolegų amerikiečių dėstymo pobūdis, kokias savo klaidas pamatėme? Pagrindinis skirtumas yra tai, kad Lietuvoje aukštasis apskaitos mokslas iki šiol dar neorientuotas į savarankiškas žmonių studijas, studentai labai pasyviai dalyvauja mokymo procese. Amerikiečiai pademonstravo aukštą pedagoginį meistriškumą, visiškai kitokį požiūrį į studentų-klausytojų, išmokė, kaip reikia organizuoti sistemingą žinių patikrinimą. Pritaikius tai mūsų aukštosiose mokyklose, egzaminai semestro pabaigoje studentams neturėtų būti tik „laimės dalyku“, reikėtų palaipsniui užsidirbti įvertinimą. Aš manau, kad kai kurie šių kursų dalyviai jau dabar galėtų sėkmingai taikyti vakarietišką dėstymo metodiką. Tikėtume, kad geriausių rezultatų pasiekę kursų dalyviai bus pakviesti į apskaitos specialistų „kalvę“ — Vilniaus universiteto buhalterinės apskaitos katedrą. Palankesnės sąlygos naujai minčiai yra Kauno Vytauto Didžiojo bei Technologijos universitetuose, tačiau šie universitetai nerengia apskaitos specialistų. Todėl, norint užpildyti šią spragą, reikėtų išplėsti apskaitos darbuotojų perkvalifikavimo sistemą, parengti daugiau specialistų konsultaciniams darbui. Šioje srityje labai pagaiduotina užsienyje gyvenančių lietuvių pagalba — patarimais, konsultacijomis, paskaitomis. Lietuvai reikia ne vien techninės pagalbos. Ypač svarbu tvarkant tarybinę apskaitos sistemą, parengti naują, jog rinkos apskaita — tai teisingos ir vartotojams naudingos informacijos sistema. Man atrodo, kad tokių mokytojų, kurie būtų ne tik apskaitos specialistai, mes dar neturime. O tokios pagalbos ypač reikia dabartinei Lietuvai.

JAV FIRMA ĮSIGIJO KAUNO KONDITERIJOS FABRIKĄ

Amerikiečių firma Kraft Jacobs Suchard, investuodama apie 16 milijonų dolerių, įsigijo 67% Kauno konditerijos fabriko akcijų — valstybės kapitalo dalį. Fabriko darbuotojai turi įsigyti 33% akcijų.

Firma išsipareigojo dvejus metus garantuoti darbo vietas akciją įsigijusiems fabriko darbuotojams, numatė 25% padidinti atlyginimą, skyrė 500,000 JAV dolerių įkurti darbuotojų pensijų fondą ir 50,000 JAV dolerių labdarą Kauno vaikų klinikų stomatologiniam centrui. Kitamet ketina skirti 4 milijonus dolerių fabriko modernizavimui. Iš viso gamybos pajėgumui didinti bus skirta 12.5 milijono dolerių. 90% produkcijos bus parduodama Lietuvoje, 10% eksportuojama.

Kraft Jacobs Suchard, kuri yra Philip Morris kompanijos dalis, yra didžiausia Europoje konditerijos gaminių, sūrio, kavos, įvairių padažų bei konservų gamintoja ir tiekėja. Prieš dvejus metus firma pradėjo kapitalą investuoti Rytų Europoje. Iki šiol ji turėjo keturis fabrikus Vengrijoje, Slovakijoje, Lenkijoje ir Čekijoje. Visame pasaulyje įmonių turinčios firmos apyvarta šiemet sieks 9 milijonus JAV dolerių.

Metų pradžioje privatizavus Klaipėdos tabako ir dabar Kauno konditerijos fabrikus, Lietuvoje investuota apie 60 milijonų dolerių užsienio kapitalo. (Ela)

VALOME
KILIMUS, BALDUS,
GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168

RAČINĖ KEPYKLĄ IR DELIKATESAI

Aticirya 7 dienas savaitėje. Didelis pasirinkimas įvairiausių kepinų ir namuose gaminto maisto — Catering
6216 S. Archer Ave.
Chicago, IL 60638
Tel. 581-8500

MASTER PLUMBING COMPANY

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir patysymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai, pompas. Išvalome užsikimšusius vamzdžius.
BEN SERAPINAS 708-636-2960

PARDAVIMAS IR TAISYMAS MIGLINAS TV

2346 W. 69 St.
Tel. 776-1486

Dengiami stogai, kalamas „siding“, bei atliekami namų vidaus remonto darbai. Skambinti Sigitui: 312-247-2837

WAGNER MAŠINOS RAŠTINĖMS

Paruoda • Taiso • Priedai ir Reikmenys
Virš 75 metų patikimas patarnavimas
TYPEWRITERS • COPIERS
FAX • CALCULATORS
5610 S. Pulaski Rd.
Phone (312) 581-4111

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Daug sutaupysite, pirkdami čia juos reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtą foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 8 valandos. Antradienį ir trečiadienį susikalsit lietuviškai.
3314 West 63rd Street
Tel. — PROspect 6-8998

NIJOLÉ & CO. HAIR DESIGN

Plaukų kirpimas, dažymas moterims ir vyrams
20% nuolaida naujiems klientams
9943 Southwest Hwy.
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-425-4000

IMEX AMERICA, INC.

524 State Line Rd.
Calumet City, IL 60409
Nuomoja automobilius Lietuvoje; siūnia automobilius, labai greitai perveda dolerius į Lietuvą.
Tel. 708-868-0049, Fax 708-868-8642. Skambinkite darbo dienomis 9 v.r. — 5 v.v.

PASKOLOS ŽEMIAUSIAIS NUOŠIMČIAIS

PATARIMAI VELTUI PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
5958 S. Pulaski
Chicago, IL 60629

Illinois Residential Mortgage License of Illinois Savings & Residential Loan Commissioner Funds Are Provided by Another Entity Which May Affect The Availability of Funds

- Perfinansavimas
- Vienos šeimos ir daugiabučiai namai
- 5% pradinis įmokėjimas
- Be pajamų patikrinimo
- Be punkto

Linas Kliarskis
Tel. 312-735-8111
"Pager" 312-289-4806

CLASSIFIED GUIDE

FOR RENT

Išnuomojamas 4 kamb. 2 mieg. butas Brighton Pk. apyl. Kreiptis: tel. 312-376-7883

APTS FOR RENT

2½ rm, 1 bdrm, 2nd fl. tenant pays heat, \$280 per month + security, 45th & CALIFORNIA (312) 434-5201.
3½ rms, 1 bdrm very clean bldg. owner heated, \$380, per month + security, 62nd & SPAULDING (312) 434-5201.
5½ rms., 3 bdrms, 1st fl, \$590 per month + \$880 security, owner heated, coin laundry, 57th & St. Louis, (312) 434-5201.

HELP WANTED

Valymo darbas
Ieškoma moteris valyti namus bei restorane. Alga nemažesnė, kaip \$310 iki \$370 per sav. Reikia gyventi Chicago priemiestyje. Kambarius bus parūpintas. Skambinti: 1-708-393-3999

IEŠKO DARBO

Moteris iš Lietuvos ieško bet kokio darbo. Gali prižiūrėti ligonius ar vaikus. Gali pamokyti skambinti pianinu. Moka ir rusų kalbą. Kreiptis: 312-376-5928.

50 m. moteris, turinti patirtį ligonių slaugyme ir vaikų priežiūroje, ieško darbo.
Tel. 312-523-7289

FOR SALE

Kraustausi, todėl labai pigiai parduosiu europietiška valgomąją stalą su 6 kėdėmis, sofą, fotelį, kilnojamą oro drėkintuvą ir kt. Susitarus galima apžiūrėti šį sekm. 1 v. p.p. — 4 v. p.p. J. Stonkus, Oak Lawn, IL, tel. 708-499-1595

Pigiai parduodu akordeoną Kreiptis: 312-247-7653

MISCELLANEOUS

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208 ½ West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS. ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

RASA TRADE CO.

Tęsiame siuntinių pristatymą į Lietuvą lėktuvais ir pradėdama siųsti iš Los Angeles laivais. Galime patarnauti pervedant pinigus, siunčiame fax, parduodame maisto produktus.

1038—14th St. #4
Santa Monica, CA 90403
Tel. fax: 310-458-8823

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybės įkainavimas veltui
- Perkame ir Parduodame Namus, Apartamentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

Century 21 KMEICK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

FOR SALE

Hickory Hills
gražus, mūrinis „ranch“ namas; išsias rūšys, didelė virtuvė, valg. kamb., salonas, 3 mieg. kamb. Naujas stogas, šildymo sistema, centr. oro vėsinimas; 1½ vonios; daug pagerinimų. \$133,500

Ford City apylinkėje mūrinis „split level“ namas; labai gražus, 3 mieg., 2 vonios; valg. kamb., didelė virtuvė; šeimos kamb.; gražus kiemas; didžiulis garažas. \$118,900
Skambinti: John Nugent, Coldwell Banker, 708-424-4000

FOR SALE

By owner. In Oak Lawn, IL condo; 2 bdrms., 2 baths; with garage. \$115,000
Tel. 708-386-1651

FOR SALE

6 rm. brick bungalow; incl. furniture and all contents. Owner moving out of state, wants quick sale. Call Frank Zic, tel. 312-735-6000.
Re/Max HOME CENTER

Century 21 REALTOR

ACCENT REALTY, INC.
5265 West 95th Street
Oak Lawn, Illinois 60453

Bus. 708-636-9400
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS
Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime, mieste ir priemiestuose.

Asmeniškai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiestuose. Susinteresuoti skambinkite BUDRAČIUI
Bus. 312-585-6100, res. 312-778-3971

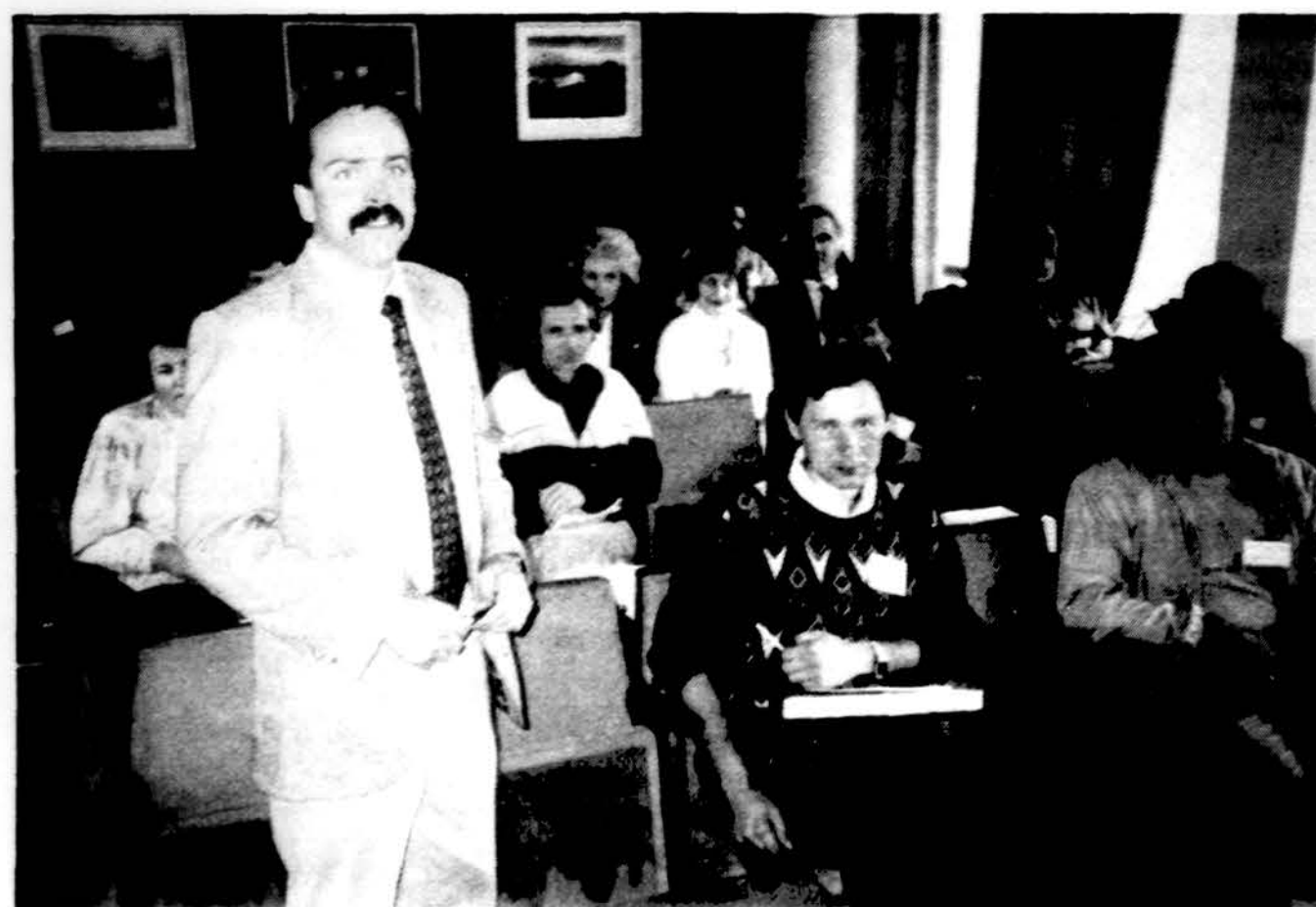
Century 21 REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100

BALYS BUDRAČIUS

Asmeniškai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiestuose. Susinteresuoti skambinkite BUDRAČIUI
Bus. 312-585-6100, res. 312-778-3971

RE/MAX Home Center
6000 S. Pulaski
Chicago, IL
Tel. 312-735-6000

TOM VIERAITIS

Gary Geisler, JAV Land O'Lakes pieno produktų kooperatyvų bendrovės atstovas, moko Lietuvos ūkininkus ir Vyriausybės darbuotojus steigti kooperatyvus. Dvejus trumpus kursus finansavo US Aid for International Development.

**JAV LB Krašto Valdybos
Socialinių Reikalų Taryba**

2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
(312) 476-2655 • Fax (312) 436-6909

**KĄ TURĖTUMĖTE ŽINOTI APIE
MAISTO RŪŠIS**

Daug žmonių žino labai daug apie maistą ir stengiasi valgyti tik tai, kas sveika, neriebi ir būtinai reikalinga palaikyti sveiką kūną. O kita grupė žmonių nieko nežino, arba nenori žinoti apie sveiką ar nesveiką maistą: jie valgo viską, kas jiems patinka ir kas skanu.

Dabar visuose laikraščiuose, žurnaluose, televizijos programose skaitome ir girdime daugybę visokių pasisakymų apie maisto sudėtį, riebalus, ką galima valgyti ir ko nereikia valgyti; ką valgydamas ilgiau gyvensi, o nuo ko gali greičiau mirti. American Heart Association ir Healthy Choice firma spalio 19 d. per Lifetime kabelinę televiziją davė pamokymus apie maisto sudėtį ir jo naudojimą klausimų ir atsakymų forma. Štai keletas tų klausimų ir atsakymų:

1. Juo daugiau proteinų valgo, tuo geriau.

Atsakymas: Netiesa. Daugumas žmonių suvalgo dvigubai daugiau proteinų, negu jiems reikia, nes proteinai yra randami įvairiame maiste, pvz., mėsos, paukščių, žuvis, sūris, pupelės, kiaušiniai, pienas, sūris ir t.t. Proteinai yra naudojami energijai kūne gaminti, jei per daug jų valgo, tai padidina cholesterolio ir trigliceridų lygį kraujyje, o tai padidina širdies ligų riziką.

2. Naujose maisto etiketėse žodis „light“ (lengvas) reiškia, kad tas maistas turi mažiau nei 1/3 kalorijų, negu reguliarus.

Ats: Netiesa! „Light“ gali taip pat reikšti, kad produktas turi mažiau riebalų, mažiau druskos, arba lengvas, išplaktas, arba šviesios spalvos. Ir tai nieko bendro gali neturėti su kalorijų skaičiumi.

3. Jei produkto etiketė sako „be riebalų“ (fat free), tai iš tikrųjų produktas neturi riebalų?

Ats: Tiesa. Be riebalų (fat free) produktas turi turėti mažiau negu 1/2 gramo riebalų vienoje porciijoje.

4. Etiketė, kurioje parašyta „geležies 4%“ reiškia, kad 4% joms dienos dietai reikalingos geležies yra kiekvienoje to maisto valgomos porciijoje.

Ats: Tiesa. Įvairių mineralų procentai nurodo, kiek reikia jų suvalgyti per dieną, jei laikotės normalios 2000 kalorijų kasdienės dietos.

5. Daržovių skyriuje nėra šviežių, žalių pupelių ankščių.

Jei pupelės pirksite šaldytas ar konservuotas, jūsu šeimai turės valgyti jas be vitaminų, ar mažai vitaminų ir mineralų turintį maistą.

Ats: Netiesa. Vitaminų ir mineralų kiekis priklauso nuo to, kokio šviežumo daržovės valgysite. Šviežios, ką tik nuskintos, daržovės turi daugiau vitaminų ir mineralų, negu ilgai stovėjusios ir apvytę. Jeigu daržovės sušaldomos, ar užkonservuojamos šviežios, tai jos nepraranda nei mineralų, nei vitaminų.

6. Mokslininkai yra nustatę, kad žmogus turi suvalgyti 3,500 kalorijų daugiau, negu jam pareikia, kad priaugtų vieną svarą kūno svorio. Kiek, manote, turėtumėte suvalgyti bulvių drožlių (potato chips), kad būtų 3,500 kalorijų?

Ats: 320 vidutinio didumo bulvių drožlių.

7. Jei perkate iš automatinio mašinų skanėstus, kokie yra mažiausiai riebalų turintys daiktai?

a. Kukurūzų gabalėliai (corn chips), b. razinkos su jogurtu, c. maišelis sūrių riestainiukų (pretzels) ar d. sėklų ir džiovintų vaisių mišinys (trail mix)?

Ats: c. maišelis riestainiukų (pretzels), nes jie neturi riebalų ir turi mažai kalorijų.

8. Riešutai yra sveika valgyti.

Ats: Tiesa. Nors daugelis riešutų rūšių turi daug riebalų, bet riešutų riebalai yra nep prisotinti (unsaturated). Riešutai neturi cholesterolio.

9. Daktarai sako, kad mazinant riebalus dietoje, galite apsisaugoti nuo įvairių ligų. Nuo kurių: a. širdies, b. nutukimo, c. kai kurių vėžio rūšių, d. visų čia suminėtu?

Ats: d. Visų čia suminėtu.

10. Išrinkite maistą, kuris turi mažiausiai prisotintų (saturated) riebalų: a. alyvų aliejus (olive oil) ar augaliniai riebalai (shortening); b. laiša ar menkė.

Ats: Ir alyva, ir „shortening“ turi 100% riebalų, bet „olive oil“ turi daug mažiau prisotintų (saturated) riebalų, negu „shortening“. Dauguma žuvų turi nedaug riebalų, bet menkė jų turi ypač mažai.

Naudotasi medžiaga iš „Chicago Tribune“ (10-17-93 by Nancy Hellmich. Gannett News Service).

Vertė ir spaudai paruošė **Aldona Šmulkštienė ir Birutė Jasaitienė.**

**ATSARGIAI VAŽIUOKITE PER
GELEŽINKELIO BĖGIUS**

Daug didelių nelaimių atsitinka geležinkelio pervažose. Šiais laikais JAV-se mašina ir traukinys susiduria kas 90 minučių ir mažiausiai vienas pėsčiųjų žūva kasdien, pereinamas geležinkelio bėgius. Atrodo, kad žmonės nežino, kaip kurti eismo taisyklių, o jei žino, tai jų nesilaiko.

Štai keletas tų taisyklių:

1. Niekada neik, nebėk, nežaisk ar nevažiuok dviračiu arti geležinkelio bėgių ar tiltų. Tai neleistina suaugusiems ir vaikams, nes tai gali baigtis mirtimi.

2. Niekada nevažiuokite pro nuleistas pervažų karts.

3. Niekada nelenktyniaukite su traukinu — kas pirmas pasieks pervažą.

4. Žiūrėk, ar nėra kito traukinio, kai važiuoji per kelių bėgių pervažą.

5. Išlipk, nesėdėk mašinoje, jei ji sustojo ant pervažos, ir šauk policiją.

6. Atmink, kad traukinys gali atvažiuoti bet kokią laiką, nes prekiniai traukiniai nesilaiko tvarkaraščių.

7. Traukiniai važiuoja daug didesniu greičiu, negu atrodo, juos stebint.

8. Visuomet prisimink: matyk, lausk ir gyvenk.

Paimta iš Ann Landers patarimų, parašytų „Brotherhood of Locomotive Engineers“ nario B. Stone.

Vertė ir spaudai paruošė **Aldona Šmulkštienė ir Birutė Jasaitienė.**

• **Ar Jūsų tėvai nuobodžiauja, sulaukę pensininko amžiaus? Užsakykite jiems „Draugą“, tai bematant jų akiratis praplatės.**

• **Investicija be rizikos, visuomet garantuojanti gerus procentus: parama dienraščiai „Draugui“.**

Andrius Kuprė su 80 m. močiute ir 81 m. seneliu. Jie Andrių — našlaitį — auginą, o daktarai Jonas ir Terry Prunskiai jiems padeda, paaugdomi kasmet po 150 dol., kad senelių ir našlaitio gyvenimas būtų lengvesnis.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

• „Laiškai lietuviams“, 1993 m. lapkritis. Redaktorius J. Vaišnys vėl pasistengė — šio žurnalo numeris jau lapkričio mėn., nors spalio nepasibaigęs. Žinoma, čia ir ne jo „kalbė“, nes redakcinis kolektyvas norėjo šį numerį skaitytojams pateikti kun. Juozo Vaišnio 50 metų kunigystės sukaktuvių proga (sukaktuvinė šventė įvyko spalio 24 d. Jaunimo centre, Čikagoje). Apie redaktorių ir jo sukaktį rašo: M.A. Jurkutė, T. Žemaitė, V. Kasniūnas, V. Brazaitė, A. Kazlauskaitė, R. Polikaitė, D. Bindokienė, V. Bagdanavičius, MIC, A. Klimas, V. Statkus, sesė Nijolė, A. Saulaitis, SJ. Daug nuotraukų, iliustracijų įvairius kun. Vaišnio gyvenimo įvykius. Tai tikras paminklas darbščiam ir gerbiamam redaktoriui.

• „Technikos žodis“, 1993, nr. 3. Pasaulio ir Amerikos lietuvių inžinierių bei architektų s-gos PLIAS/ALIAS organas, įsteigtas 1951 m. Ji leidžia ALIAS Čikagos skyriaus Techninės spaudos sekcija, redaguoja Viktoras Jautokas, administruoja A. Brazdžiūnas. Iš-eina kas trys mėnesiai; spausdinamas M. Morkūno spaustuvių Čikagoje. Šiame numeryje bendradarbiauja V. Milus, A. Miškinis, P. A. Mažeika, A. Gustaitis, Edm. Arbas, S. Jonušonis ir daug kitų. Sukaupia medžiaga įvairi ir įdomi; 28 psl.; kaina metams — 10 dol.

• „Vytis“, 1993 m. rugsėjis-spalis, nr. 8/79. Lietuvos Vyčių žurnalas, leidžiamas anglų kalba. Šis numeris skirtas 80-tajam vyčių organizacijos suvažiavimui, vykusiam praėjusią vasarą, rugpjūčio 12-15 d. Mariott viešbutyje, Worcester, MA, ir akivaizdžiai parodo tai, ko mes

kartais kasdienybėje nepastebime — kokia dar gyvastinga ir stipri yra senoji Lietuvos Vyčių organizacija. Žurnalą redaguoja Mary (Rusas) Kober su talkininkais; 44 puslapiai, daug nuotraukų.

• „Logos“, 1993 m., nr. 6. Religijos, filosofijos ir meno žurnalas. Leidėja-redaktorė Dalia Marija Stancienė; leidžiamas Vilniuje. Pagrindinis šio numerio mecenatas — prel. Jonas A. Kučingis, Šv. Kazimiero (Los Angeles, CA) parapijos klebonas. „Logos“ nr. 6 skiriamas: „Jo Sventenybei Jonui Pauliui II“, todėl medžiaga (žurnalas — 240 psl.) susieta su jo mintimis, kelionėmis, darbais, Vatikano dokumentais. Idomūs du puslapiai ekslibrisų, kurie sukurti šv. Tėvo į Lietuvą kelionės proga (Br. Pranckevičiūtė, B. Matijonaitė, V. Petronis, A. V. Burbas, R. Šaliamoras, E. M. Saladinskaitė-Jurgelionienė), taip pat Karol Wojtylos „Jobo drama“ ir kt. JAV žurnalo platini-mo reikalais rūpinasi kun. Kęstutis Trimakas, 2830 Denton Ct, Westchester, IL 60154.

• Viktoras Gidžiūnas, OFM, „Jurgis Ambraziejus Pabrėža“ (1771-1849). Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija, Roma 1993 m.

Istorikas pranciškonas T. Viktoras Gidžiūnas mirė, nespėjęs užbaigti šios pranciškonų tretininko kun. Ambraziejus Pabrėžos monografijos, suredagu- ves tik dvi pirmąsias veikalo dalis. Pranciškonų rūpesčiu pakviesta dr. Irena Vaišvilaitė, kuri iš T. Gidžiūno paruoštos medžiagos paruošė jau suplanuotą trečiąją monografijos dalį, parašė įvadą ir atliko kitus redagavimo darbus.

Šis išsamus, stambus — kone 300 psl., didelio formato veikalas suskirstytas į tris dalis. Pirmoji apima Pabrėžos asmenį ir jo apaštalavimą; II — Žemai-

**DIDŽIAUSIOS
LAIDOTUVĖS
K. LONDONE**

Š. m. spalio 7 d. Kanados Londone mirė Jadvyga Albrechtienė, 83 m. amž., viena iš dviejų seniausių narių skaitlingiausios Albrecht ir Dragunevičių-Dragūnų giminės, turinčios šaknis šiame mieste. Ši giminė turėjo net keturis savanorius-kūrėjus, pasižymėjusius kovose dėl Lietuvos nepriklausomybės. Visi keturi dabar yra mirę. Londone gyveno Juozas Albrechtas ir Vyčio Kryžiaus kavalierius Petras Dragunevičius; Amerikoje Jurgis Dragunevičius, o Lietuvoje mirė Kazys Dragunevičius.

Po vyro mirties 1982 m. Jadvyga gyveno kartu su Irenos Dragunevičienės šeima, nuosirdžiai jos ir kitų artimųjų globojama. Jadvyga su vyru išaugino didelę ir gražią šeimą: keturis aukštaūgius sūnus ir tris dukteris. Ir visi vaikai, net iš tolimiausių Kanados apylinkių, atvyko atsisveikinti su gerąja mama ir savo malda padėkoti jai už jos rūpestį, juos auginant. Be paminėtų dar liko vaikų žmonos, vyrai, 23 vaikaičiai, 11 provaikalių ir trys vėlonės seserys Lenkijoje. Be to, didelė dalis dragunevičių-Dragūnų giminės gyvena Amerikoje. Tėbėra gyva ir savanorio Jurgio Dragunevičiaus žmona Anelė.

Gedulingas pamaldas Šiluvos Marijos bažnyčioje aukojo ir

čių papročius Pabrėžos pamoksluose; III — Pabrėža — mokslininkas, gydytojas ir pilietis. Taip pat yra asmenvardžių bei vietovardžių rodyklė ir priedai, kuriuose surinkti kun. J. Pabrėžos pamokslai, ryžtai, laiškai, eilėraščiai.

Redaktoriaus žodyje rašoma, kad šis tomas „darosi savotiškai istorinis. Jis yra paskutinis tomas ilgos knygos serijos Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos išleisčių Romoje... Nuo šiol Akademijos leidiniai bus spausdinami Lietuvoje“.

• „Pensininkas“, 1993 m. rugsėjis-spalis. Šis mėnesinis, lietuviams pensininkams ir vyresniesiems skirtas, žurnalas yra geriausias įrodymas, kaip galima brandžiai bendradarbiauti, nors gyvenant už tūkstančių mylių. „Pensininko“ leidėja — JAV LB Socialinių reikalų taryba — ir administratore Elena Sirutienė gyvena Čikagoje, o redaktorius Karolis Mikovaitis — Yorba Linda, CA, bet žurnalas paruošiamas ir išspausdinamas labai punktualiai ir pavyzdinčiai. „Pensininkas“ kupinas medžiagos sveikatos, socialinių reikalų klausimais, yra daug įvairių bei reportažų, idomus.

DRAUGAS, šeštadienis, 1993 m. spalio mėn. 30 d.

7

maldas laidotuvių namuose bei kapinėse pravedė klebonas kun. K. Kaknevičius. Per pamaldas giedojo „Pašvaistės“ choras, vadovaujamas muz. R. Abromaitės-Vilienės. Algirdas ir Irena Dragunevičiai yra stropūs to choro nariai. Laidotuvių namuose buvo užpildytos net dvi salės atvykusių su mirusia at-

sisveikinti. Bažnyčioje ne tik visos sėdimos, bet ir stovimos vietos buvo pilnai užimtos, o taip pat ir koridorius prie įėjimo į bažnyčią. Šios buvo didžiausios laidotuvių Londone! Vėlonė spalio 9 d. palaidota Šv. Petro katalikų kapinėse Londone, greta prie savo vyro.

D. E.

**A.†A.
STASEI VYČIENEI**

mirus, IRENAI KAZLAUSKIENEI, jos šeimai ir artimiesiems reiškiamu nuosirdžiu užuojautą.

A. S. Briedžiai
O. S. Budėjai
M. T. Jurčiai
A. A. Ruibiai

Brangiai Motinai ir Močiutei

**A.†A.
STASEI VYČIENEI**

mirus, jos dukrą, Čikagos ateitininkų sendraugį narę, IRENĄ KAZLAUSKIENĘ, jos šeimą ir visus artimuosius giliai užjaučiame.

Čikagos Ateitininkai Sendraugiai

**A.†A.
Prof. VYTAUTUI VARDŽIUI**

mirus, jo žmoną NIJOLĘ su šeima ir artimuosius nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Algė ir Adolfas Šležai

**A.†A.
Prof. dr. VYTAUTUI VARDŽIUI**

mirus reikiame giliai užuojautą jo žmonai NIJOLEI su šeima, jo motinai KAROLINAI ŽVIRZDIENEI ir visai plačiai RIMKŲ giminei.

Marija Kuprienė
Vida, Jonas ir
Saulius su Roma Kupriai

**LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ
SAJUNGA**

Turi laidotuvių patalpas visose Chicagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose.

Patarnavimas 24 val.

GAIDAS DAIMID

**FUNERAL DIRECTORS
and EUDEIKIS FUNERAL HOME**

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA AVE.
TOWN OF LAKE 4605 S. HERMITAGE AVE.
1-312-523-0440 OR 1-312-927-1741

LACK & SONS

FUNERAL DIRECTORS

PALOS HILLS 11028 S. SOUTHWEST HIGHWAY
HICKORY HILLS 9236 S. ROBERTS ROAD
MARQUETTE PARK 6541 S. KEDZIE AVE.
ALL PHONES
1-708-974-4410

**PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS**

MARQUETTE PARK 2533 W. 71st STREET
CICERO 1446 S. 50th AVE.
PALOS HILLS 10201 S. ROBERTS ROAD
LEMONT 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
LEMONT LOCATION OPENING SEPTEMBER, 1993
ALL PHONES
CHICAGO 1-312-476-2345
CHICAGO & SUBURBS 1-800-994-7600

Donatas Venskevičius, 4 m. Gimė Tauragėje, buvo atiduotas į Alytaus kūdikų namus, o dabar gyvena Alytuje, geroje Miliuskų šeimoje. Jam reikalingas dėdė ar teta Amerikoje, nes Lietuvoje sunku gyventi be pagalbos. Kreipkitės į Socialinių reikalų tarybos našlaitių globos komitetą.

Mūsų mišiam giminaičiui

**A.†A.
KAZIUI SMILGEVIČIUI**

iškeliauvus Amžinybėn, reiškiamu nuosirdžiausią užuojautą jo žmonai DANUTEI, seserims JANINAI, ONAI, ELENAI, KRISTINAI ir jų šeimoms.

Alina ir Vandelinas Domanskiai
Jadvyga ir Domas Giedraičiai

**A.†A.
VIKTORUI KELMELIUI**

mirus, liūdesyje likusiems žmonai BRONEI, sūnui VIKTORUI, dukrai ALDONAI PLAČIENEI su vyru GINTARU, anūkams JULYTEI, PETRUI ir KRISTUTEI ir giminėms bei artimiesiems Lietuvoje reiškiamu giliausią užuojautą ir kartu liūdime.

Ona, Antanas ir Joana Drūčiai
Teresė, Linas ir Mariukas Šoliūnai
Ramutė, Henry, Viktorija, Angelė ir
Justinas Wisniewski

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Dr. Elona M. Vaišnienė iš North Haven, CT, mums rašo: „Man labai patinka pasiūlymas ištieti i Lietuvą „popierinį“ tiltą per „Draugą“. Siūlau išspausdinti sąrašą Lietuvos miestų ir pažymėti, į kuriuos jau „nutiesti keliai“. Šiuo „tiesiu tiltu“ į Radvilskio Centrinę biblioteką“. Dėkojame mielai skaitytojai už idėjų paremimą ir naują prenumeratą mūsų dienraščiui. „Tiltas“ bus tik tuomet stiprus, jeigu nuolat bus grindžiamas naujomis „sijomis“. Laukiame!

Išleistuvių sueigoje lapkričio 6 d., šeštadienį, 1:30 val. p.p. atsisveikinsime su iš Čikagos kitur apsigyventi išvykstanciomis sesėmis Grasilija Meiluvienė, Brone Variakojienė ir Nina Norienė. Čikagoje ir apylinkėse gyvenantieji skautininkai ir skautininkės kviečiami dalyvauti. Apie dalyvavimą iki lapkr. 2 d. prašoma pranešti Čikagos skautininkų draugovės draugininkei tel. 312-471-0811.

JAV LB Švietimo tarybos posėdyje spalio 21 d. buvo aptarti įvairūs reikalai. Pirmininkė Regina Kučienė pasidalino savo apsilankymo Philadelphia lituanistinėje mokykloje ir dalyvavimo LB Tarybos sesijoje išpuodžiaus. Švietimo taryba išleido naują „Gintarelių“ laidą, ruošia „Lietuvos laukų“ ir literatūros rinkinius (su Pauliaus Jurkaus padovanotais žemėlapiais) ir ruošia Audros Kubiliūtės knygos „Mįslingos kaladėlės“ pristatymui. 1994 m. pirmoje dalyje Švietimo taryba žada rengti mokytojų konferenciją Čikagoje ir tikis ruošti antrąją konferenciją rytiniame pakraštyje.

x Rytų, sekmadienį, spalio 31 d. 3 val. bus P. Vaičiūno melodramos „Nuodėmingas angelas“ premjera, kurioje pamatysime net 19 aktorių ir išradiną akt. I. Leonavičiūtės režisūrą. Šis žada būti pats geriausias „Vaidilutės“ teatro pastatymas. Po spektaklio vaisės Jaunimo centro kavineje. Bilietų šįandien dar galima gauti Vaznelių prekyboje.

x Jau penkti metai, kai „ŽAIBAS“ sėkmingai ir sąžiningai pristato jūsų užsakymus tiesiog į jūsų gimnazijos namus be jokio mūito. **VISI MAISTO PRODUKTAI IŠ AMERIKOS.** Mėsos konservai iš Lietuvos. Švenčių proga jums siūlome „KALEDŲ STALAS“: 10 sv. miltų, 10 sv. cukraus, 10 sv. ryžių, 64 oz. alyvos, 1 sv. druskos, 2 dėž. ananasų, 1 dėž. slyvų, 1 dėž. razinų, 1 dėž. kakavos, 39 oz. pupelių kavos, liežuvis drebučiuose, paštetas „Arktika“, jautienos „Turisto pusryčiai“, kiaulienos „Turisto pusryčiai“, troškinta jautiena ir troškinta kiauliena. Pilna kaina \$100. „Žaibas“, 9525 South 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Telef. (708) 430-8090.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – Tel. (312) 847-7747.**

Rankdarbiai – 93. Pasaulio lietuvių centro Bočių menėje, pernai turėję didelį pasisekimą, vėl rengiami lapkričio 12-14 d. Ekspozatų į centrą reikia pristatyti lapkričio 9 d., antradienį, 10 val. ryte, arba lapkričio 10 d., trečiadienį, 6 val. vakare. Rankdarbių parodos atidarymas lapkričio 12 d. 7:30 val. vakare. Visi meno mėgėjai kviečiami dalyvauti.

Vyresniųjų lietuvių centre – Seklyčioje, lapkričio 3 d., trečiadienį, 2 val. p.p. kun. Antanas Saulaitis, S.J. kalbės apie Vėlinės. Tik sugrįžęs iš Lietuvos, rodyr ir skaidres apie lankytas vietas. Po to bus bendri pietūs. Visi kviečiami ir laukiami.

Rūta Salikienė dalyvaus svarstybose apie lietuvių menininkų kūrybą Ateities savaitgalio metu šeštadienį, lapkričio 6 d., 3:15 v. p.p. Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje. Ateities savaitgalis įvyksta lapkričio 5-7 d. Čikagos Jaunimo centre ir Ateitininkų namuose Lemonte.

Dr. Kazys Ambrozaitis dalyvaus svarstybose „Išievių santykiai su savaisiais Lietuvoje“ Ateities savaitgalio metu, sekmadienį, lapkričio 7 d., 12:15 v. p.p. Ateitininkų namuose Lemonte. Ateities savaitgalis įvyksta lapkričio 5-7 d. Čikagos Jaunimo centre ir Ateitininkų namuose Lemonte. Prašome išsiskirti antradienio, lapkričio 2 d., skelbimą „Drauge“ su savaitgalio programa.

Petras Griganavičius, pakeldamas savo adresą, kuriuo turi būti toliau siuntinėjamas laikraštis, atsiuntė „Draugą“ paramai 100 dol. čekį. Nuosirdžiai dėkojame jam už šią auką.

x Futbolo klubo „Lituanica“ tradicinė vakarienė su šokiais, kuriems gros Alg. Barniško orkestras, rengiama lapkričio 20 d., 6:30 v.v. Lietuvių centro saleje, Lemonte. Stalus ar pavienes vietas kviečiame užsisakyti iš anksto tel. 708-323-6323.

x Po 17-ros sėkmingų koncertų JAV-bėse, prieš išvyksiant į Lietuvą, „Armoniką“ koncertuos Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, penktadienį, lapkričio 5 d., 7:30 v.v. Visi kviečiami. Bilietus galima užsisakyti tel. 312-238-1536.

x Teresė ir Algimantas Gečiai ir Augusta Šaulys paauguko po \$50 Aštuntam Mokslo ir Kūrybos simpoziumui.

x Lietuvos Našlaičių globos komitetas nuosirdžiausiai dėkoja aukojusiems: po \$150 – dr. J. J. Sidriai, J. R. Mozoliuskai, A. E. Kaminskai, R. Spurgienė, M. Dikiniene; po \$100 – M. F. Mackevičiai, V. D. Baziai, G. R. Rimkai, J. R. Ardžiai; \$30 – A. Dundžila; \$20 – A. Petukauskienė ir jos maldos būrelis, Cleveland; \$70 – S. Maksvytienė a.a. A. Virkučio atmin.; \$20 – V. Lesniauskas a.a. dr. L. Beamer atmin.; \$185 – X a.a. Stasės Vyčienės atmin. Aukos siųsti: **Lithuanian Human Services, 2711 W. 71 St. Chicago, IL 60629.**

x SAGIL'S restoranas yra lietuviška valgykla su daugybe skaniausių lietuviškų patiekalų. Neatsilankę nežinosite, kaip gausiai, gardžiai ir nebrangiai galite pas mus papiepti. Sav. J. Liutikienė ir I. Naujokienė „Sagil's“, 6814 W. 87 St., Burbank, IL 60459, tel. 708-598-0685.

Illinois sen. Gary J. LaPaille (D-IL) (kairėje) įteikia Stanley Balzekui specialų žymenį – rezoliuciją už muziejų suruoštą išsamią ir sėkmingą Dariaus Girėno parodą. Rezoliucija bus išstatyta muziejuje. Ja pagerbtas ne tik muziejus, bet ir lietuvių bendruomenė, iškilmingai paminėjusi šių lakūnų 60 metų skrydžio sukaktį praėjusią vasarą.

Antradienį, lapkričio 2 d., yra Vėlinės. Nors tai nėra privaloma šventė, daugelis dalyvauja šv. Mišiose ir meldžiasi už mirusius. Šio gražaus ir kilnaus papročio lietuviui visuomet uoliai laikėsi. Vėlinių Mišios vyksta visose mūsų parapijų bažnyčiose.

Jeigu Visų Šventųjų šventė pasitaiko šeštadienį ar pirmadienį (kaip šiais metais), katalikams nėra būtina dalyvauti šv. Mišiose – tai nėra privaloma šventė. Žinoma, yra gera laikytis gražios lietuviškos tradicijos ir tą dieną nueiti į bažnyčią. Visų Šventųjų šventė yra lapkričio 1 d.

x Istorinis popiežiaus vizitas Lietuvoje! Aukštos kokybės, dviejų su puse valandų ilgumo spalvotą vaizdajuostę (VHS) dabar galite užsisakyti pas International Historic Films, Inc., skambinant tel. 312-927-2900, raštu, arba asmeniškai atvykdam į mūsų raštinę, 3533 S. Archer Ave., Chicago, IL 60609. Kaina tik \$19.95 ir \$4.50 už persiuntimą. Mes priimame čekius ir Visa/Mastercard kredito kortele. Sav. **Petras Bernotas.**

x DĖMESIO! Dar turime pilnus komplektus: Lietuvių Enciklopedijos 37 t., Encyclopaedia Lituanica, 6 t., Vinco Krėvės raštai, 6 t. Taip pat siunčiame į Lietuvą per agentūras, kaina 60-80 ct. už svarą. Teirautis: **J. Kapocius, P.O. Box 752 Cotuit, MA, 02635, tel. 1-508-428-6991.**

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959** arba (708) 425-7161.

x Optical Studio, 2620 W. 71st St., Chicago, IL 60629, tel. 312-778-6766. Kreiptis į Al. doną Kaminskiene. Darbo val.: trečd. penkt. 1 v. p.p. 5:30 v.v., ketvd. 10 v.v. 6 v.v., šešt. 10 v.v. 1 v. p.p. **Pirmad. ir antrd. uždaryta.**

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, IL. Tel. (312) 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.

x Ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, IL 60609. Tel. 1-312-523-9191.

x SAGIL'S restoranas yra lietuviška valgykla su daugybe skaniausių lietuviškų patiekalų. Neatsilankę nežinosite, kaip gausiai, gardžiai ir nebrangiai galite pas mus papiepti. Sav. J. Liutikienė ir I. Naujokienė „Sagil's“, 6814 W. 87 St., Burbank, IL 60459, tel. 708-598-0685.

„METŲ ŽMOGUS“ – TRADICIJA TĖSIASI

Prieš 23 metus Balzeko lietuvių kultūros muziejaus direktorių taryba paskelbė išrinkusi „Metų žmogų“ – Čikagos Istorijos draugijos direktorių dr. Clement M. Silvestro. Pareikime visuomenei buvo sakoma, kad šis apdovanojimas bus suteikiamas mokslo, meno ar politikos srityje pasijmėjusiems asmenims, kurie savo darbu garsina arba įkvepia kūrėjai Amerikos lietuvius. Nuo to laiko „Metų žmogumi“ buvo išrinkti: Danil M. MacMaster, Mokslo ir Pramonės muziejaus direktorius (1976), disidentas Simas Kudirka (1975), Howard Tyner, „Chicago Tribune“ laikraščio užsienio žinių skyriaus redaktorius (1982), Margučio radijo programa (1988) ir dar keliolika nemažiau žymių veikėjų.

„Metų žmogaus“ apdovanojimas ne tik išskirtinai pagerbdavo laureatą, bet ir įtraukė besikuriantį lietuvių muziejų į

x Ieškote darbo? Norėtumėte geriau susipažinti su nauja socialine bei kultūrine aplinka? Pasiūlykite šiuolaikinės lietuviškos muzikos? Jūsų geriausias bičiulis ir patarėjas – radijo laida **VAIRAS**, perduodama kas sekmadienį nuo 10 iki 11 v.v. iš WNDZ 750 AM. Mūsų adresas: **VAIRAS, WNDZ Radio, 5306 W. Lawrence, Chicago, IL 60630.** Galite skambinti darbo dienomis po RYTMEČIO EKSPRESO 10:30 v.v. red. tel. 312-286-1616. Jūsų paslaugoms – **VAIRAS!**

x Kalėdiniai siuntiniai Lietuvoje bus prieš Kalėdas, jei pristatysite juos į **Baltia Express** iki lapkričio 1 d. adresu: **3782 W. 79 St., Chicago, IL 60652, tel. 1-800-SPARNAI** arba 1-800-772-7624.

x Prieš užsisakydami paminklą, aplankykite St. Casimir Memorials, 3914 W. 111th St. Turime didelį pasirinkimą: matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Gaminame paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą – brėžinius. Prieš pastatant paminklą, galėsite apžiūrėti ir įsitikinti, kad jis padarytas, kaip buvo jūsų pageidauta. Sav. Lili ja ir Vilimas Nelsonai. Tel. 312-233-6335.

x DĖMESIO VIDEO APARATŲ SAVININKAI! Norėdami tikrai kokybiškai išvesti video įrašus iš Lietuvoje naudojamų PAL sistemos ir amerikietiško NTSC ir atvirkščiai, kreipkitės į **INTERVIDEO.** Su moderniausia „digital“ aparatura, už prieinamą kainą mes perrašome viso pasaulio video ir filmo formatus. Mūsų adresas: **INTERVIDEO, 3533 S. ARCHER AVE., CHICAGO, IL 60609, Tel. 312-927-9091.** Sav. **Petras Bernotas.**

aukščiausio rango Čikagos kultūros ir visuomeninių institucijų akiraty, padėjo užmegzti naudingus kontaktus.

Šiais metais apdovanojimas paskirtas dr. John P. Lubicky. Jis yra Shriner's vaikų ligoninės personalo viršininkas ir daugiausia nusipelnė, kad Lietuvos vaikų vilties labdarina organizacija galėjo praktiškai įgyvendinti vaikų iš Lietuvos gydymą Čikagoje. Visai neseniai dr. Lubicky su grupe kitų Shriners ligoninės profesionalų vyko į Vilnių, kur universiteto klinikoje įsteigė vaikų ortopedijos operacinę. Dr. Lubicky vadovaujama komanda Vilniuje ne tik vykdė labai sudėtingas operacijas, bet pravėdė intensyvias konsultacijas ir mokomąją programą Lietuvos gydytojams, padovanojo brangią medicininę aparatūrą. Dr. Lubicky dėka daug Lietuvos vaikų dabar jaučiasi taip, kaip jie ir jų tėvai prieš keletą metų net nesvajotų.

Šiemet iškilmingą dr. Lubicky pagerbimą organizuoja „Lietuvos Vaikų vilties“ pirmininkė ir kitų lietuviškų organizacijų aktyvi narė Gražina Liautaud. Apdovanojimo pirmininkai yra dr. Petras V. Kisielius ir dr. Loreta Višomirskytė. Rezervacijų į apdovanojimo balių, kuris įvyks š.m. gruodžio 5 d., pirmininkai yra Joseph ir Eli Katauskai.

Kviečiame visus dalyvauti smagiame pokylyje, parodant savo pagarbą daug Lietuvai nusipelnusiems gydytojui ir organizatoriui, o tuo pačiu ir paremti Balzeko lietuvių kultūros muziejaus veiklą. (BMI)

Alkoholikų Anonymous susirinkimai lietuvių kalba vyksta kas antradienį Lemonte. Skambinti Matui 708-964-1826.

Amerikos Lietuvių Tarybos 53-ojo metinio suvažiavimo vakare, šeštadienį, spalio 30 d., 7 val. vak. Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus saleje įvyks iškilminga vakarienė, bilietai užsakomi iš anksto ALTO raštinėje telefonu (312) 735-6677. Meninę programą vakarienos metu atliks ansamblis „Armonika“.

Dainavos ansamblis kviečia visus dalyvauti koncerte „Unt tėvelia dvara“, kuris įvyks lapkričio 7 d., sekm. 3 val. p.p. Jaunimo centre. Dalyvaudami koncerte, padėsite išlaikyti ansamblių ir prisidėsite prie ansamblio kelionės į Lietuvą 1994 metais. Visi kviečiami kuo gausiau dalyvauti.

Daina Ringutė (kairėje) ir Nida Lendraitytė pardavinėja laimėjimo bilietėlius Lithuanian Mercy Lift pokylyje š.m. rugsėjo mėn. Lemonte.

DAR VIENA „VAIDILUTĖS“ TEATRO PREMIJERA

Šį sekmadienį, spalio 31 d., 3 val. p.p. vėl pakils scenos užuolaida naujai premjerai, kuriai jau ruošiamasi nuo metų pradžios. Tai ilgoko darbo vaisius, nemažų pastangų kūrinys, didelio pasisvertimo rezultatas. Čikagos „Vaidilutės“ teatrinis kolektyvas – nepaprastų entuziastų vienetas, kuris gyvuoja jau aštuntus metus. Jis pastatytas ne vieną veiklą, davęs nemažą premjerų, dalyvavęs dviejuose JAV ir Kanados lietuvių teatro festivaliuose. Per šį kolektyvą perėjo nemažai jaunų žmonių, kurie ne tik vaidino, bet ir patys mokėsi scenos meno, na, o kai kurie ir sugebėjo tobuliau išmokyti lietuvių kalbą. Tai buvo ir savotiška lietuviškumo mokykla.

Šiandien daug dėmesio yra skiriama Lietuvai. Jau yra atvykę ne vienas teatras iš Lietuvos ir buvo proga gėrėtis mūsų teatralų tėvynėje pasiekimais. Čikagiečiai stipriai finansiniai parėmė Vilniuje pavarasį vykusį Tarptautinį teatro festivalį. Tas viskas gražu ir reikalinga. Bet kartais gal nepagalvojama, kad daugiau dėmesio reikėtų rodyti ir čia dar gyvuojantiems scenos ar

Halloween (Kaukių diena) yra ateinantį sekmadienį, spalio 31 d. Policija perspėja gyventojus nepamiršti atsargumo ir neatidaryti durų, jeigu skambutį spaudžia kaukėti paaugliai ar net suaugę „skanumynų“ ieškojai. Ypač saugotis jau sutemus. Šventės proga mėgstama pasinaudoti ir piktadariams, nes žmonės lengviau atidaro duris, pasirodę pavaišinti atėjusius vaikus. Vairuotojams patariama važiuoti atsargiai, nes vaikai, užsimaukšlinę ant veidų kaukes, smagiai nusiteikę, švaistosi gatvėse, nepaisydami atsargumo.

Operos metiniame pokylyje šį šeštadienį Jaunimo centre meninę programą dalį atliks Operos choras, kuriam diriguos Alvydas Vasaitis, o fortepijonu palydės Ričardas Sokas. Pokylyje metu bus ištraukti ir penki laimingieji bilietai, kurių šaknelės atsiuntė daugelis tautiečių iš daugelio vietovių. Šokiams čia gros Ričardas Soko orkestras. Gautas pelnas skiriamas naujosios „Pilenų“ operos pastatymui, kurios kompozitoriui yra Vytautas Klova, o libretistas J. Mackonis.

kitokiems kolektyvams, kurie nelabai gali finansiniai išsiversti.

„Vaidilutės“ teatras, kuris yra kartą pasikvietęs Šiaulių dramos teatro grupę į Čikagą, jau treji metai iš eilės kviečiasi režisierius iš Lietuvos, sudarydamas jiems sąlygas čia padirbėti. Taigi šalia lietuviškos išlaikymo svetimame krašte misijos, atlieka ir tarpusavio bendravimo idėjos populiarinimą. „Nuodėmingo angelo“ pastatyme, be vilnietės režisierės, aktorės Irenos Leonavičiūtės (prieš tai buvo režisieriai – Juozas Ivanauskas ir Povilas Gaidys), matysime net 7 scenos entuziastus ir kelis talkininkus, paskutiniiais metais atvykusius iš Lietuvos. Jeigu dažnai kalbame apie nepageidaujamą elementą, atvykstantį iš tėvynės, tai šie žmonės yra kaip tik priešingybė – jie nori atnešti nors mažą įnašą į mūsų kultūrinę veiklą. Tie talkininkai iš Lietuvos yra: V. Dumušius, M. A. Jurkutė, K. Kalikauskas, J. Šakalienė, S. Jakštaitė, T. Dobrovolskis, V. Šepkus, A. Bražiūnas, N. Jukonis. Žinoma, nereikia užmiršti ir vietinių, scenai atsidavusių žmonių: S. Gudžio, V. Radvilo, L. Jasaitės. „Nuodėmingas angelas“ yra melodrama. Veikalas mums kalba apie gerumą, meilę, ištikimybę, atleidimą, na ir baimę, kuri gimdo melą. Vyksta psichologiniai konfliktai, tačiau pabaigoje geris nugalė blogį. Šios melodramos mintys, nepaisant, kad buvo autorius išreikštos 1927 metais, niekada nepasens ir nepasens, kol šioje žemėje gyvens žmogus.

„Vaidilutės“ teatras kviečia visus į šią savo darbo pastangų šventę. Tegul ji būna gausi žiūrovais ir prasminga kūrybiniais laimėjimais!

E. Suv.

NAUJA LML VALDYBA

Lithuanian Mercy Lift susirinkime, kuris įvyko spalio 7 d., buvo išrinkta ši valdyba: Jurgis Lendraitis, pirm., Rita Riškienė, vicepirm., Ričardas Burba, iždininkas.

Įvairias pareigas eina valdybos nariai: Algis Ankus, R.Ph., Angelė Dirkenė, Audronė Gulbinienė, Rimas Gulbinas, Petras Jokubauskas, Virginija Jokubauskienė, Aušrinė Karaitytė, Gražina Kasparaitienė, Vilgailė Lendraitienė, Marytė Nemickienė, Leonidas Rags, D.D.S., Lidija Ringienė, Virginija Rimeikienė, Jurgis Riškus, Daina Rudaitienė, Vacys Šaulys, Francis M. Slutienė, Marytė J. Utz, Birutė A. Vindašienė.

LML nariai nuosirdžiai dėkoja Jurgiui Riškui,ėjusiam pirminko pareigas pusketvirtą metų, už išvedimą LML per pirmuosius žingsnius ir sugebėjimą suburti pasiaukojusių idealistų grupę, plačiai pagelbsančių ligonių gydymui Lietuvoje.

B.A.V.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 778-0800
Valandos pagal susitarimą

Auka steigiamam „Draugų“ paramos fondui – yra lietuviškos laidos ateities kartoms.

Čekius rašyti:

DRAUGAS

4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinio mokesčio.